

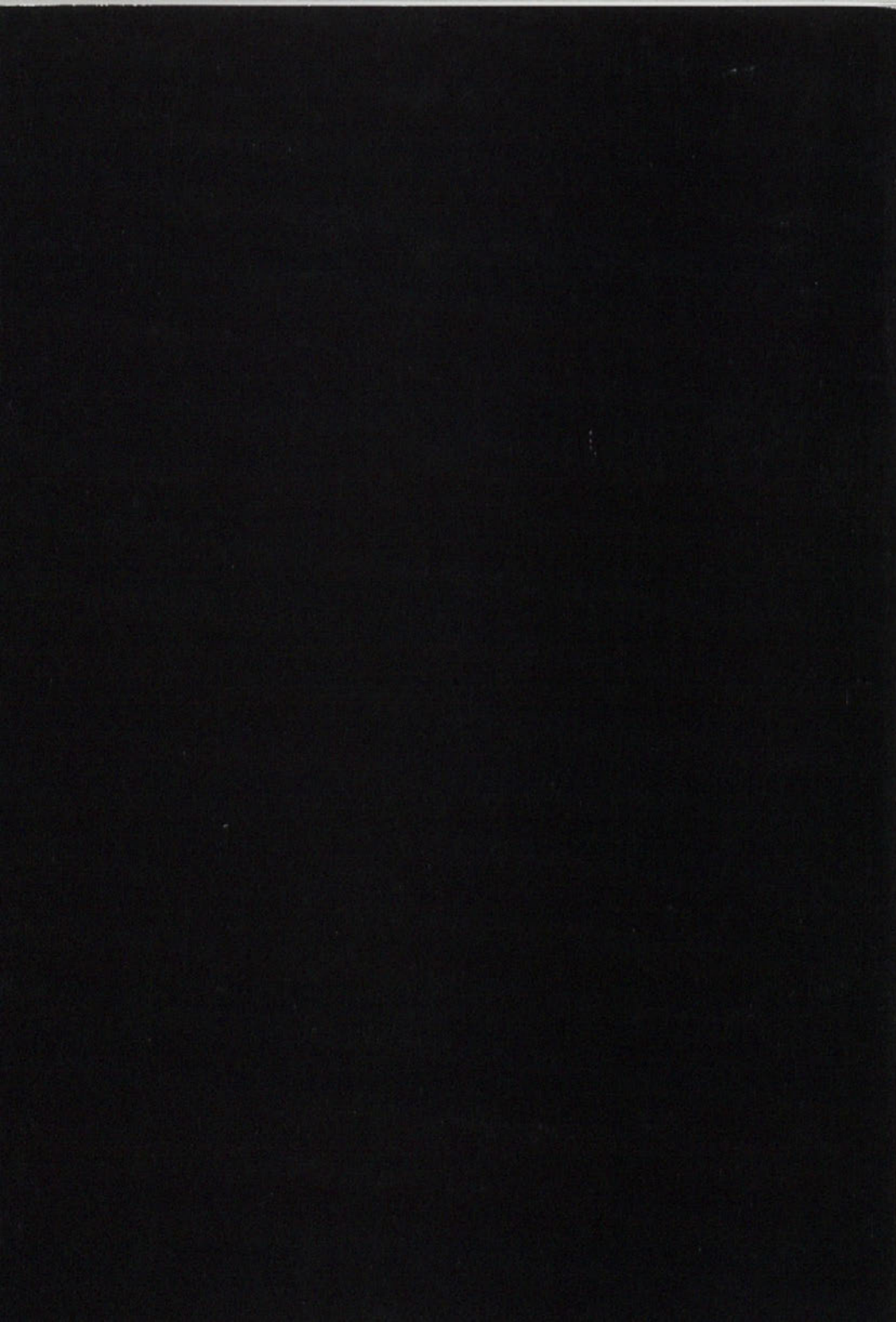

Slovensko Ljudsko Gledališče Celje

Vinko Möderndorfer

PODNAJEMNIK

KAZALO

Vinko Möderndorfer	str. 4
Tone Partljič: Vse je bilo samo sen	str. 5
Vinko Möderndorfer: Kako sem postal podnajemnik	str. 10
POSEBNA NAGRADA Dragici Potočnjak	str. 21
Ostržkove dogodivščine	str. 22

*V gledališkem listu objavljamo Möderndorferjevo besedilo **Podnajemnik***

Vinko Möderndorfer

PODNAJEMNIK

FANTASTIČNA KOMEDIJA O PRIHODNJIH ČASIH
(*krstna uprizoritev*)

Režiser Vinko Möderndorfer

Dramaturginja Tina Kosi

Scenograf Jože Logar

Kostumografinja Alenka Bartl

Glasba: Uroš Rakovec

Lektor Simon Šerbinek

IGRAJO:

Gospod Pepi	Janez Bermež
Apolonija Novak	Milada Kalezić
Anton Novak	Miro Podjed
Jola	Barbara Vidovič
Sandi	Jožef Ropoša
Vižintinova	Barbara Medvešček
.....	Anica Kumer
Majordom Špiletič	Bojan Umek
Poznič	Drago Kastelic
Peter	Zvone Agrež
Pavel	Stane Potisk
Delavci	Anton Cvalhte
.....	Vojko Koštomaj
.....	Gregor Prah
.....	Rado Pungaršek

Premiera 5. oktober 2001

Predstava ima odmor

Vodja predstave Zvezdana Štraki-Kroflič • Šepetalka Breda Jenček • Lučni mojster Dušan Žnidar
Ton Uroš Žimšek • Krojači Janja Sivka, Dragica Gorišek, Adi Založnik, Marija Žibert • Frizerki
Maja Dušej, Marjana Sumrak • Odrski mojster Radovan Les • Rekviziter Franc Lukač • Garderoberki
Amalija Baranovič, Melita Trojar • Dežurni tehnike Emil Panič • Tehnični vodja Miran Pilko

Vinko Möderndorfer

Nova komedija Vinka Möderndorferja *Podnajemnik*, za katero je avtor na lanskoletnem natečaju za izvirno slovensko komedijo prejel nagrado *Žlahtno komedijsko pero*, potrjuje ustvarjalno-izvirno komediografsko usmerjenost, ki avtorja ob njegovih drugih literarnih in gledaliških umetniških snovanjih uvršča v vrh sodobnega slovenskega pisanja za gledališče. Po uspešnih uprizoritvah njegovih - prav tako na našem natečaju nagrajenih - komedij *Vaja zbora* (rež. Franci Križaj) in *Limonada Slovenica* (rež. Vinko Möderndorfer) je satirično-naravnani *Podnajemnik* zagotovo nov izživ tako za SLG Celje, kakor tudi za

Foto: Tihomir Pinter

ugledališčenje izvirnih slovenskih komedij nasploh.

Möderndorferjeva komediografsko-satirična ost je v *Podnajemniku* usmerjena v lastninjenje, natančneje v denacionalizacijo, širše slej ko prej v pohlep. Zgodba, ki jo komedija *Podnajemnik* »jemlje iz življenja«, živi v naši najbližji sosesčini, polna je duhovitih situacij, živih dialogov in smešnih značajev, ki tvorijo jedro treh med seboj nasprotnih si generacij in njihovih življenjskih usmeritev. Konflikt med njimi doživi vrh v fantastično-futurističnemu prizoru in razplet v novem tisočletju, srečnem koncu...

VSE JE BILO SAMO SEN

Čeprav je Vinko Möderndorfer podnaslovil komedijo *Podnajemnik* »fantastična komedija o prihodnjih časih, njena vsebina, njen humor in ironija še kako zadevajo današnji čas. Da ne rečem prav »trenutek«, v katerem živimo. Slovenski recenzenti, čez katere že od Cankarjevih časov naprej zabavljajo tako rekoč vsi pisatelji, so si izmislili oznako, ki je sicer bolj politična in manj literarna, ki se glasi »tranzicijska literatura«. Če sledimo tej logiki, moramo reči, da je tudi zadnja Möderndorferjeva komedija izrazito tranzicijska, četudi se osrednji del »dogaja« leta 2017. Pa se izkaže, da le ni šlo za 2017, ampak za leto 2000 in za »ošamučenega« upokojenega zastavnika proslule Jugoslovanske ljudske armade, ki se mu v nezavesti od udarca sekire vizionarsko blede in prikazuje leto 2017, ko bi naj prišlo do nove revolucije, ki jo bodo zakuhale žrtve novega (liberalnega?) kapitalizma: podnajemniki. Ampak »vse je bilo samo sen«, še naprej smo tukaj in zdaj. In prav zaradi tistega hudega »sna« o ponovni nacionalizaciji in (socialistični) revoluciji so junaki le malo manj pohlepni, malo bolj spravljivi... Komediji se pozna, da je njen avtor podnajemnik, gledališki režiser in zares uveljavljen komediograf, ki pa piše tudi odlično prozo. O njegovi življenjski usodi, ki ga je iz toplega in varnega doma pregnala v nižjevrstno kasto podnajemnikov, seveda ni da bi razpredali v takem

članku. (Morda ob šanku?) Osebna izkušnja je najbrž narekovala tole pogosto repliko: »Rajinka država je bila korektna šepaše. Če si hotel stanovanje, si ga prej ko slej dobil«. Drago Jančar je take izjave sicer poimenoval kot jamranje po »egiptovskih loncih mesa« in tudi novi politiki tega ne slišijo radi. Toda prav zato se morda proti koncu komedije Möderndorferju zapiše prav »filozofski« tezni stavek: »Jaz samo mislim, da smo pravzaprav vsi podnajemniki... Na tem svetu... Hočem reči... V svojih telesih smo vsi samo podnajemniki...« Ker pa to izreče Anton Novak, ki se je ravno prebudil iz nezvesti (ko pa je njegova podzavest pravzaprav podivjala), se sleherna »nevarnost« po filozofskih globinah in sporočilnosti v tej v bistvu situacijski komediji hitro izgubi.

Gledališka učinkovitost

Seveda v tem trenutku še ne vem, kakšna bo komedija videti in kako bo delovala na odru. Mislim pa, da je srečna okoliščina, da krstno izvedbo režira avtor sam, ki se je v gledališču že prav dobro odrezal s Cankarjevimi, Molièrovimi in Feydeaujevimi komedijami. Če me spomin ne vara, pa je svojo režisersko pot začel z režijo Javorškove »fantastične komedije« *Dežela gasilcev*. Pa tudi sicer smo v gledališču pogosto gledali komedije o stanovanjskih zardregah (Dobričanovo *Skupno stanovanje*,

Grgićevo *Visoko pritličje*), pa tudi v *Bol-
hi v ušesu* junak blodi in tava po hiši kot
kak Gospod Pepi. Möderndorfer se igra
in igračka z mnogimi znanimi, tradi-
cionalnimi in izvirnimi komedijskimi
prijemi in sredstvi. Tokrat je ob situa-
cijski komiki še izjemno dosti komike o
nesporazumih pri dialogih. Glavna ose-
ba Gospod Pepi je gluha, da bolj biti ne
more. Komedijska se je od nekdaj rada
poigravala s človeškimi hibami ali celo
boleznimi, kot so jecljanje, gluhost ali
še kaj hujšega. Zato so šale kot: »Gos-
pod Pepi je gluha. Ja, gospodična, sem zelo
suh!« pogoste, raztresene čez cel tekst.
Precej smeha bo najbrž izvajal prav
upokojeni zastavnik proslule JLA, ki za-
radi poklicne deformacije in krivic, ki so
se mu zgodile v novi državi, še naprej
komandira po hiši. »In mirno stoj, če go-

voriš z mano! Razumeš ti mene?«

Zafiksani prisklednik Sandi je sme-
šen, ker ima dolgo pot razumevanja te-
ga, kaj drugi rečejo (»lajtengo«) oziro-
ma mislijo, predvsem pa je duhovito,
kako dobesedno jemlje sleherni nekoli-
ko metaforično besedo...

Glavna ženska junakinja Apolonija
Novak, po domače Polonca, je po svoje
predstavnicica novih lastnikov, ki so nič
dolžni, nič krivi, še bolj pa brez lastne
zasluge postali denacionalizirani »bo-
gataši« in pohlepneži. Njen dialog s ho-
moerotično pedofilsko dvojico duhovni-
kov je po nespornih, ki pa vendar
odkrivajo tudi karakterne lastnosti, prav
antologijski. Upajmo, da bo tudi na odru
tako smešen.

Komedijska ni smešna le zaradi nes-
porazumov v dialogih, učinkovita je tu-

Janez Bermež, Jožef Ropoša, Barbara Vidovič, Miro Podjed, Milada Kalezić

di vizualno. Posebno vlogo bodo imeli očitno kostumi, kjer kraljuje večkrat poudarjena Pepijeva pižama, ki je nikoli ne sleče, kvečjemu zamenja. Futuristični kostumi v sanjskem letu 2017 bodo gotovo učinkoviti; tu so še plinske maske, vojaške uniforme, scenski efekti, skratka, sama učinkovita »roba«.

Končna »uprizoritev« vlakovne kompozicije, ki nas naj popelje naprej (in ne v krogu nazaj v socialistično revolucijo), pa je že z didaskalijami obet za učinkovit konec komedije...

Sejem ničevosti

Komedijo sproži, smo rekli, odločba o denacionalizaciji, ko povprečna slovenska družina dobi nazaj veliko hišo v Rožni dolini. Po denacionalizacijskem postopku. Sanje, da so bogati, še bolj

pa obveza, da kapital dedičev na vse mogoče načine obogatijo in povečajo, povsem povprečne ljudi napolni z upanjem, da bodo uresničili svoje skrite želje. Falirana študentka bo ustanovila literarno zadrugo, zafiksani ljubček bo na vrtu gojil nasade marihuane, mama bo z oddajo in najemnino vile postala novodobna »kapitalistka«...

Vendar ima vsa sreča okoli denacionalizacije lepотно napako, v njej živi živahen, gluhi, kot svet star podnajemnik Gospod Pepi. Ves je še v avstroogrskih časih, četudi se tudi socialističnih časov spominja s simpatijo. Vsekakor pa predstavlja slovensko avstroogrsko žoltomodro reminiscenco. Mama in oče, denacionaliziranka in upokojeni zastavnik, predstavljata »jugoslovansko« kontinuiteto v komediji, ki se nayaža na nove

Jožef Ropoša, Bárbara Vidovič, Miro Podjed, Milada Kalezić, Janez Bermež

čase; sodobna in mlada generacija pa sta ljubimca, hči Jola, ki ne bo nikoli doštudirala (za kaj pa bi naj?), in prisiklednik Sandi, uživalec marihuane, ves čas sanjajoč, da bo enkrat le gojil svoj nasad... »Zadetek na loteriji denacionalizacije« Novakovo družino povsem spremeni, pokvari, razgali... Eventualni najemniki (ki po vrsti odpadajo, ko zagledajo podnajemnika Pepija) so učinkovite šarže in prerez novih akterjev naše družbe. Pohlepna duhovščina, podjetna modistkinja, neumni poslanec ter kajpada zelenjadar Sadiku Jakubi. V ples lastnikov, najemnikov in podnajemnikov pošlje avtor komedije torej značilen prerez današnje slovenske družbe, pri čemer je kritičen, ironičen, sarkastičen, a nekako vseeno spravljiv do različnosti in človeških napak.

Komedija ima sicer le dve dejanji, toda razsekana je na več sekvenc, ki nosijo pomenljive, skoraj prozne podnaslove, kot *Srečanje bližnje vrste*, *Katastrofa*, *Zarota*, *Vojna*, *Kako prehladiti dinozavre*, *Revolucija*, *eksekucija*, *Sprava poravnava*, *Happy end* itn. V tekstu je tudi nekaj literarnih opomb in motov, ki se bodo v uprizoritvi sicer težko videli, pri branju pa so vendar neke vrste markacije, kaj je avtor še zlasti »hotel povedati«.

Na prvi strani teksta na primer piše: »Strah hodi po Evropi, strah nezadovoljnih podnajemnikov«. Citat je parafraza iz *Komunističnega manifesta*, v katerem sta nas prav tako z motom Marx in Engels opozorila, da hodi po Evropi strah komunizma... Ampak potem smo že pri naslednjem motu iz komedije *Kralj Ubu*:

Jožef Ropoša, Drago Kastelic, Barbara Vidovič

»Podali se bomo mimo mrkih in negotoljubnih Frizijskih otokov... Ah, gospoda moja, naj bodo otoki še tako lepi, Poljske ne odtehtajo. Če bi ne bilo Poljske, ne bi bilo Poljakov!« Citat iz ene najbolj norih fars svetovne dramatike dobi svoj postmodernistični citat z zadnjimi besedami izrečenimi v komediji. Naši junaki sicer niso na ladji, ampak v Pepijevem vlaku. In ta vlak nas pelje v Evropo z isto jarrijevsko (Pepijevo) repliko: »Najprej mimo mrkih in negotoljubnih Elizejskih otokov, preko Alp in Karavank, čez Dresden in Pariz, skozi Blatni dol in Mrtvo jezero, preko Odre, Tise in Temišvara, vsepovsod, kjer je Evropa temna kot Črno morje in rdeča kot terra rossa! Ah, gospoda moja, naj bo Evropa še tako lepa, Slovenije ne odtehta! Fijuuu! Če bi ne bilo Slovenije,

ne bi bilo Slovencev. Fijuuu!« Prav tu se mi zdi ustrezna opomba, da se »Satira dogaja nekaj danes, nekaj pa v ne tako oddaljeni prihodnosti,« prava poanta! Ni »ne tako oddaljena prihodnost« tisti osrednji del komedije, ki je po avtorju futurističen in v letu 2017, oddaljena prihodnost je vlak, ki nas danes pelje v Evropo in na katerem je naš patriotizem izražen prav z jarrijevsko-möderndorferjevsko satiro: »Če bi ne bilo Slovenije, ne bi bilo Slovencev!« In to reče Pepi, ki je še ves iz Avstroogrske, ko še ni bilo Slovenije... Fijuuu, fijuuu!

V velikem komedijskem opusu Vinca Möderndorferja je morda »fantastična komedija« Podnajemnik najbolj učinkovita, najbolj groteskno farsična in najbolj povedna.

Miro Podjed, Janez Bermež, Bojan Umek

KAKO SEM POSTAL PODNAJEMNIK

Komedijo **Podnajemnik** sem začel pisati poleti leta 1998. Takrat so bile slovenske *podnajemniške* zadeve morda še bolj žive ali pa smo se na njih zdaj že navadili. Napisal sem prvo dejanje in pisanje prekinil, pa ne zaradi tega, ker ne bi vedel, kako naprej, temveč zaradi pomanjkanja časa. K igri sem se vračal (tako mi pričajo moji dnevniški zapisi) pozimi 1999 leta. Do konca pa sem jo napisal poleti, na natečaj sem jo poslal šele naslednje leto. Tik preden sem jo poslal, sem naredil še nekaj bistvenih sprememb: spremenil sem imena in iz komedije črtal kar nekaj aktualizmov in satiričnih bodic, za katere sem menil,

da bodo v naslednjih letih izgubile ostrino in aktualnost. Kratka zgodovina slovenske demokracije nas uči, da se aktualni škandali in neumnosti zelo hitro postarajo. To, kar se nam je zdelo še včeraj smešno, že jutri ni več zanimivo, pojutrišnjem pa nihče ne ve več, *zakaj smo se včeraj smejali*. Satira je namreč velikokrat vezana na določeno situacijo, na določene ljudi, na določeno atmosfero v družbi, ki pa se zelo hitro spreminja. V svoji zadnji *predelavi Podnajemnika* sem se odločil, da bom v igri pustil samo tiste satirične trenutke, ki so takšni, da bodo zanimivi tudi *jutri* in *pojutrišnjem* (med bralnimi vajami pa

Milada Kalezić, Miro Podjed, Janez Bermež, Barbara Vidovič

mi je postalo kar malo žal za nekaterimi bodicami).

Že več let (od leta 1995) pišem dnevnik. Včasih ga pišem vsak dan, včasih enkrat na teden, vmes ga nisem pisal kakšen mesec, dva... Nisem ga pisal takrat, ko se mi je v življenju veliko dogajalo... In zdaj, ko listam po dnevniku (pravzaprav brskam po računalniku), na zanimiv način odkrivam genezo **Podnajemnika**. Mnogo tistega, kar sem razmišljal med pisanjem dnevnika, sem pozabil, veliko idej sem kasneje zavrgel, ostale pa so nekatere zanimive misli, ki mi danes, ko smo tako rekoč tik pred premiero, razkrijejo marsikaj...

12. julij 1998

Vročina je grozna. Ležim nag na postelji in nasproti mene je prižgan računalnik. Čaka me, prasec, in me

priganja. Začel sem z novo komedijo. Glavni lik mi je zelo jasen. To bo star možakar, zelo star, nedoločljive starosti, ki ga hočejo spraviti iz stanovanja. Kot študent sem stanoval na Križevniški ulici v Ljubljani. Bil sem podnajemnik. In tam, v istem nadstropju, je stanoval Pepi. Imel je stekleno oko in kar naprej je govoril. Predvsem se je spominjal. Obnavljal je spomine. Kar naprej. Na takšen optimističen način. Predvsem pa je bil neprestano v progasti pižami. Ne spomnim se, da bi ga videl kdaj drugače oblečenega. Njegovo zgodbo sem enkrat že opisal, v knjigi *Tarok pri Mariji*. Tokrat ga bom poskušal oživetiti s humorne plati.

Naslednji dneviški zapisi se ukvarjajo predvsem z zgodbo in niso toliko

Stane Potisk, Milada Kalezić, Zvone Agrež

zanimivi, saj sem že zelo na začetku ugotovil, da se mora komedija ukvarjati predvsem z liki in ne toliko z zgodbo...

23. julij 1998

Zgodba: nekega starca hočejo novi lastniki (denacionaliziranci) njegovega stanovanja, za katerega ima odločbo, spraviti na cesto. To jim uspe, vendar se vmes premislijo, doživijo denacionalizacijsko katarzo (ne vem še, kako). To je vse. Zgodba je že v svoji zasnovi tako realistična, tako realna, tako banalno vsakdanja. Treba bi bilo poiskati presežek. Realistična obdelava me ne zanima. Gogolj se mi zdi pravi model. Izhaja iz realizma, vendar nikakor ni realističen. Njegove osebe niso povsem realne, niti niso tipi, niti karikature, posebnosti so (mogoče pa so Rusi zares

takšni *pacienti*). Ne vem. Moram začeti znova. Gaja se je vrnila iz Londona. Takoj sem jo napadel, če je šla gledat kakšno gledališko predstavo. Ne. Šli pa so na največji *rejt parti* v Evropi. In to dvakrat.

Stila, načina pisave se ne da vnaprej določiti. Ne moreš se odločiti: to igro bom pa napisal realistično, ti liki bodo pa karikature, jezik bo poetičen, igra bo črna komedija... Določena tema, ki jo želiš napisati v gledališki, odrski obliki, se mora enostavno napisati sama. In tako sem tudi *Podnajemnika*, ki takrat še ni imel tega naslova, pisal z namenom, da bom napisal realistično igro, kakršne piše komediograf Tone Partljič, vendar sem zelo hitro (po kakšnih petnajstih straneh) ugotovil, da se mučim, *da mi ne gre*, da si izmišljujem... Začel sem

Milada Kalezić, Barbara Vidovič, Miro Podjed, Jožef Ropoša

znova. Prepustil sem se likom, odklopil sem razum in pisal, pisal, pisal...

01. avgust 1998

Sem kar zadovoljen. Včeraj se je ulilo. Padala je toča. No, pa nisem zadovoljen samo zaradi tega, zadovoljen sem, ker se mi zdi, da vem, v kakšnem stilu, načinu bo komedija napisana. Včeraj sem prebral, kar sem napisal prejšnji teden... Tiste reči, ki so bolj absurde narave, so najboljše... Pa ne gre za pravi absurd, gre bolj za nekakšno nenavadnost likov, za nekakšno čudaškost. Ja, čudaki so, posebneži. Tako Pepi, ki se mi je v prvih nekaj prizorih že kar fino izpisal. Mislim, da ga bom še bolj postaral, pravzaprav bo nedoločljive starosti, kot nekdo, ki je preživel kar nekaj držav, kar nekaj

sistemov, vse od Avstroogrske naprej... Preživel je vse družbenoekonomske odnose in v vseh je bil podnajemnik, samo v tem, našem, sedanjem sistemu, mu je težko biti podnajemnik... Nekako tako.

V naslednjih dnevniških zapisih sem podobno razmišljal tudi o ostalih likih, predvsem o *družini*, ki nenadoma dobi *nazaj* premoženje, za katerega še *včeraj* niso točno vedeli, da so ga sploh imeli. Ugotovil sem, da jih moram *obravnavati* kot celoto, kot zelo nenavadno družino, ki je nekoč davno sicer bila nekaj posebnega, njihov *nono* je bil bogat tovarnar, vendar se je njihova posebna, meščanska pozicija skozi socializem izgubila, proletarci niso mogli postati, meščani pa tudi niso bili več... Zato so posebneži.

Drago Kastelic, Barbara Medvešček, Milada Kalezić, Rado Pungaršek, Vojko Koštomaj, Anton Ceahte, Gregor Prah, Janez Bermež, Jožef Ropoša, Barbara Vidovič

07. avgust. 1998

Spominjam se, da je nekoč davno, hodil sem še v osnovno šolo, v Skalni kleti v Celju (ali nekje v bližini) živel *nora grofica*. Pravili so, da je bila nekoč zelo bogata, da je bila grofica in da so ji vzeli vse... Spominjam se, da so se vanjo *zaganjali* pobalini in jo zmerjali, ona pa je tekla za njimi in jim žugala s svojo palico. Zanimivo je bilo predvsem to, da se je oblačila zelo nenavadno. Nosila je klobučke, kakršne si lahko videl samo v muzeju ali pa v kakšnem zgodovinskem filmu, hkrati pa se je obnašala kot beračica, brskala je po smeteh, skratka, bila je *čudakinja... nora grofica...* Mislim, da bi morala biti družina naših *denacionalizirancev* točno takšna. Malce nenavadna, izgubljena, odštekana...

Ko sem našel model za *družino*, sploh ni bilo več težko. Zdaj, ko beremo igro in ko se z njo detajlno ukvarjamo na gledaliških deskah, vidim, da nas ta *nenavadnost* likov družine vodi v nekakšno tragikomičnost, o kateri takrat, ko sem igro pisal, nisem razmišljal. Izgubljeni, čudaki, luzerji, ljudje, ki se ne znajdejo, katerim se kar naprej izjalovijo načrti... takšni ljudje so v resnici tragikomični. Čudaštvo *nore grofice*, ki mi je bila v poletju 1998 očitno inspiracija za komedijske *denacionalizirance*, je v resnici tragikomično. Tragikomična je prav kombinacija grofičinih stilnih klobučkov in njenega klošarstva. Seveda pa tragikomičnost v družini komedijskih *denacionalizirancev* ni tako radikalna. Bolj gre za ljudi, ki čez noč postanejo lastniki in jih *bestialno* popade želja po uspešni kapitalistični karieri. Ra-

Milada Kalezić, Barbara Medvešček, Bojan Umek, Barbara Vidovič, Stane Potisk, Zvone Agrež

di bi na hitro unovčili nekaj, za kar pravzaprav niso zaslužni. Pravi denacionaliziranci (njihov *nono*) bi znali s premoženjem delati na povsem drug način, *drugo* ali celo tretjekolenski denacionaliziranci pa želijo samo obogateti. Komичno je njihovo *pristno* ogorčenje nad krivico, ki se jim dela...

19. avgust 1998

Obstaja samo en konflikt: med podnajemnikom in denacionaliziranci... Ne morem se izogniti temu, da ne bi komedijska pripoved o podnajemniku Pepiju tekla po prizorih. Dramaturgija postaj. Kot v lutkovnem gledališču. Važno je stopnjevanje. Na kakšne načine vse ga hočejo spraviti iz stanovanja in kako se ti načini stopnjujejo. Prav zviti so. Zadnjič mi je Pavle pripovedoval, kako so nekega

njegovega znanca spravili iz stanovanja tako, da so mu sredi zime pobrali vsa okna, češ da jih morajo obnoviti. In se je revež baje odselil, oni pa so lahko prodali stanovanje po tržni ceni... Domislica je tragična, pa vendar tudi komična. Mislim, da jo bom uporabil. Zadnje čase se mi ne ljubi pisat. Prav mučim se, hkrati pa imam že toliko napisanega, skoraj celo prvo dejanje, da bi bilo škoda nehati. Nedokončano delo pekli in žge. Boljše je, da stvar dokončaš in jo potem vržeš stran. Takšne so moje izkušnje, čeprav je težko...

V tistem času sem nekako vedel, da igre ne bom dokončal do jeseni in da je v tem letu ne bom poslal na natečaj. S tem si nisem delal problemov. Na *zalogi* sem imel komedijo *Limonada slove-*

Barbara Medvešček, Milada Kalezić, Bojan Umek, Miro Podjed, Barbara Vidović

nica, tako da s Podnajemnikom nisem hitel. Natečaj za komedijo, ki ga vsako leto razpisuje SLG Celje, je pravzaprav krasna zadeva. Najbrž sploh ne bi pisal komedije, vsaj ne tako sistematično, če ne bi bilo natečaja. Tako pa se s *komedijo* kot gledališko-dramsko zvrstjo zadnja leta zelo intenzivno ukvarjam. Pravzaprav vse leto razmišljam o fenomenu komedije, satire... Delam si zapiske (predvsem dnevniške), v katerih poskušam sistematizirati, v nekakšen osebni sistem spraviti vse tiste zadeve v življenju, ki so lahko gledališko, komedijsko zanimive. Zdi se mi, da živimo v času, ko je najbolj zanimiv pravzaprav angažiran, satiričen humor in manj družinske zdrahe ali pa povsem osebni, značjski humor... Satira ima pač to moč (in dolžnost), da je lahko kritična do družbe, do sveta, v katerem nastaja...

Tudi Podnajemnik je takšna angažirana satira (komedija), saj se ukvarja s problemom, katerega poznajo in s katerim se vsakodnevno srečujejo prav vsi Slovenci. Gre za prepoznavne situacije, za prepoznavne fraze iz denacionalizacijskega sveta, ki pa so seveda postavljene v takšne zveze, da rezonirajo kot komedija. Vendar se je med pisanjem skristalizirala še ena niansa igre, ki je takrat poleti nastajala...

21. avgusta 1998

Morda bom lahko to uporabil: "Kar naj si grabijo, saj jim bomo čez deset let tako vse spet nacionalizirali!" Moj prijatelj Pop večkrat izusti kakšno takšno duhovitost. Seveda ne misli resno. Ali pa? Zgodovina se ponavlja in napake se slej ko prej izravnavajo na ta ali oni način. Včasih za napake dedov

Barbara Medvešček, Milada Kalezić, Drago Kastelic, Zvone Agrež, Stane Potisk

plačujejo vnuki... Tudi o tem mora spregovoriti moja nova komedija. Mogoče Popove domislvice ne bom dobesedno uporabil, vendar konflikt med porajajočimi se brutalnimi kapitalisti in tistimi, ki nimajo nič in so obsojeni, da vse izgubijo, obstaja... Samo, kako bi ga komedijsko obdelal?! To je znal Bulgakov, ko je ironiziral Oktobrsko revolucijo. Mislim, da sem našel drugo dejanje. Presenetljivo bo, ko bomo čez dvajset let (zakaj ne kar leta 2017, na obletnico Oktobrske revolucije, ha?), popravljali krivice, ki so bile storjene v času denacionalizacije. Zgodovina se bo ponovila kot burleska... Naslednji teden se mi v Mariboru začnejo vaje. Delam svojo igro za otroke *Hudobe na delu*. Težko bo začeti. Kot po vsakih počitnicah. Gaja gre v novo šolo. Upam, da bo v redu.

Tako sem za več kot za pol leta zaprl komedijo v predal. Pogledal sem jo šele februarja 1999.

23. februar 1999

Imam malo časa. Končal novelo *Total*. Mislim, da bo zbirki novel tako naslov. *Total* - kar fino se sliši. *Total* - detajl. Življenje je sestavljeno iz njiju. Prebral komedijo iz prejšnjega poletja. Kar v redu. Nekajkrat zasmejal.

Drugo dejanje se je oblikovalo sproti. Pravzaprav sem ga pisal z lahkoto. Situacija, da se drugo dejanje dogaja leta 2017 in to oktobra, je gledališko tako hvaležna, da so osebe, ki sem jih zastavil v prejšnjem poletju, v njej zaživele z lahkoto.

Miro Podjed, Barbara Medvešček, Milada Kalezić, Barbara Vidovič, Bojan Umek

03. marec 1999

Imam še teden dni časa, potem se mi začnejo vaje v operi... Drugo dejanje podnajemniške komedije sem končal, vendar se mi zdi, da nekaj manjka... Nenadoma je preveč resno. Vse bi morala biti nekakšna burka... Tako kot je zdaj zapisano, je podobno nekakšni moralki. Manjka distanca. Vse skupaj (revolucija ipd.) bi moralo biti kot težka mora, kot sanje nekoga. Mogoče očeta Antona Novaka? On je priženjen v družino. Zadnje čase se z ljudmi, ki so me pripravljeni poslušat, pogovarjam o revoluciji, o Oktobrski revoluciji. Preseneča me, kako malo vedo ljudje o tej zadevi. Drugo dejanje bom moral opremiti z nekakšnimi bolj konkretnimi podatki, da bo satirična asociacija na Oktobrsko revolucijo še bolj jasna. Mor-

da: *uporniki zasedejo Avrora, jahto predsednika in streljajo na Zimski dvorec. Nekaj teh podatkov, ki pa morajo biti nekakšne travestije pravih zgodovinskih dejstev, moram vplesti v dialog. Blazno me jezi, da ne bom mogel igre popolnoma končati.*

Najpomembnejša dramaturška ideja, ki se mi je *porodila* tisto zimo, je bila ta, da mora biti drugo dejanje pravzaprav nekakšna *mora*. Nekakšne sanje. To bi komedijo dvignilo z nivoja satirične burke na nivo fantastičnosti. Predvsem pa bi morali gledalci ves čas drugega dejanja verjeti, da pač gledajo v prihodnost. Gledalčevo spoznanje, da je vse skupaj velika mora, bi moral biti nepričakovan preobrat, dramaturško presenečenje, ki za nazaj opraviči vse. Spominjam se, da sem vso pomlad in še

Drago Kastelic, Milada Kalezić, Bojan Umek, Barbara Medvešek, Barbara Vidovič, Janez Bermež, Zvone Agrež, Jožef Ropoša

del poletja razmišljal, kako bi to izpeljal. Nikoli se še nisem s kakšno komedijo ukvarjal na ta način in tako dolgo. V resnici sem komaj čakal, da bo konec gledališke sezone in da se bom lahko spet usedel za mizo in igro dokončal. Ko sem jo začel ponovno brati, še nisem vedel, kako izpeljati ta pomembni obrat, ki bo preprečil, da bi igra ostala gola moralka. Začel sem pisati in nenadoma mi je bilo jasno. Očeta Antona Novaka mati, v svoji bestialni evforiji uničevanja lokomotiv (preteklosti), po pomoti udari po glavi in tako se igra konča. Drugo dejanje se dogaja leta 2017. Oče se po dolgih letih zbudi iz nezvesti (kome) in svet je drugačen... Zgodi se revolucija. *Podnajemniki vseh dežel se uprejo*. Na koncu drugega dejanja se situacija *udarca po glavi* ponovi in Anton Novak se zbudi iz omedlevice - seveda

v današnjem svetu. Vse se mu je samo zdelo. Vse je bila samo mora. Ko sem našel ta preobrat, sem lahko drugo dejanje napisal še enkrat in to mnogo bolj fantastično, absurdno, nenavadno... V domislicah sem lahko šel do konca, skoraj v strip... Dnevniški zapis iz avgusta 1999 govori o navdušenju, da se mi je igra končno zaokrožila...

22. avgust 1999

Ura je pol petih. Zjutraj. In imam jo! Vse štima. Revolucija je možna samo kot mora, kot farsa, kot futurističan igra. V tej travestiji lahko grem resnično do konca. Seveda v komedijskem smislu. Vse se lahko preplete, vse lahko ironiziram in potenciram v komedijski efekt... Antejeva prebuditev mi omogoča to. Poleg tega je, če dogajanje postavimo v pri-

Milada Kalezić, Barbara Medvešček, Drago Kastelic, Janez Bermež, Jožef Ropoša, Stane Potisk, Zvone Agrež, Bojan Umek

hodnost, verjetno vse. Mislim, da se tudi prvo dejanje dobro konča. Karakterji so jasno in izrazito izrisani, kar je za takšno igro nujno. Takoj so prepoznavni. Manjka samo še generalno likanje. Zdaj, ko igra *stoji*, se zelo jasno vidi, kar *štrli iz nje*, predvsem vse formulacije, ki so preveč realistične. Jezik! To moram izpiliti. Manjka še en obiskovalec. Dopisati. Obiskovalci, ki pridejo najemat hišo v prvem delu, morajo biti nekakšna slovenska družba v malem: Podjetnik, Duhovnik, Umetnik, Tujec, Politik... To napisati! Nujno!

Kljub temu, da je bila komedija praktično končana, je tisto leto nisem oddal na natečaj. Naslednje leto sem jo prav z užitkom pilil, spremenil sem nekatera imena in predvsem delal na tem,

da je komedija dobila tudi svoj ustrezeni jezikovni stil, ki ni povsem realističen, saj so formulacije okrajšane in zgoščene. Komedijo, ki govori o aktualni temi, ki jo vsi zelo dobro poznamo iz vsakdanjega življenja, sem uspel *ugledališčiti* na nerealističen način, kar mi je omogočalo, da igra ni zgolj satira o aktualnih zadevah, temveč komedijsko preigravanje zgodbe o *revoluciji*. Komediji je bilo treba dati samo še naslov. Sprva sem jo imenoval: KO SO VOZILI HLAPONI. Vendar je bil naslov preveč na *prvo žogo nostalgichen*, čeprav je element prastarih hlaponov, ki so nekoč povezovali te kraje z Avstroogrsko Evropo, za igro še kako pomemben... Tik preden sem komedijo oddal na pošto, sem ji dal naslov PODNAJEMNIK. In niti za hip nisem podvomil, da komedija ne bo nekoč prišla do publike.

Jožef Ropoša, Barbara Vidovič, Janez Bermež, Milada Kalezić, Miro Podjed

Posebna nagrada Dragici Potočnjak

Drama Dragice Potočnjak *Alisa, Alisa*, ki jo SLG gledališče v režiji Matije Logarja krstno uprizorilo na Odrupodrom v sezoni 1999/2000, je na *Mednarodnem festivalu komornega gledališča ZLATI LEV 2001* v Umagu prejela »POSEBNO NAGRADO« za dramsko besedilo.

Foto: Goran Bertok

Fotografija uprizoritve *ALISA, ALICA*: Barbara Vidovič, Milada Kalezić

OSTRŽKOVE DOGODIVŠČINE

Premiera 15. oktober 2001

Režiser Miha Golob

Igralci:

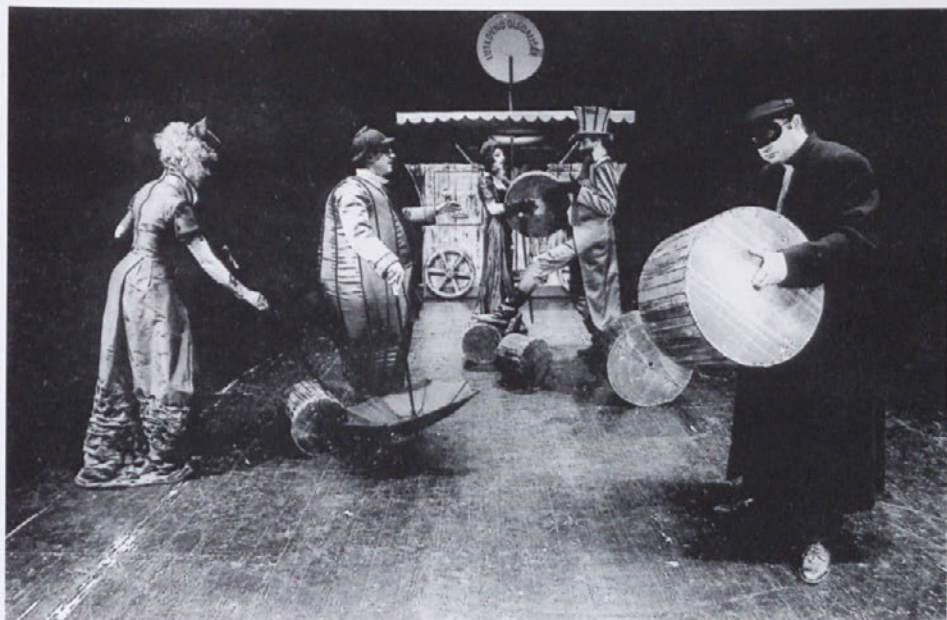
David Čeh, Renato Jenček,
Bruno Baranović, Damjan Trbovc,
Igor Sancin, Manca Ogorevc,
Tina Gorenjak, Aljoša Kovačič,
Igor Žužek;

Manca Ogorevc, David Čeh, Tina Gorenjak

Igor Žužek, David Čeh, Damjan Trbovc, Bruno Baranović

Manca Ogorevc, Damjan Trbovc, Tina Gorenjak, Igor Sancin, Igor Žužek

Aljoša Kovačič, Renato Jenček

SLG CELJE

Upravnik Borut Alujevič
Umetniški vodja Matija Logar
Dramaturg Krištof Dovjak
Lektor Simon Šerbinek
Vodja programa in propagande Jerneja Volfand
Tehnični vodja Miran Pilko

Svet SLG Celje:

Slavko Deržek, Ana Kolar, Mariana Kolenko,
Martin Korže, Aleksa Gajšek Kranjc, Miran Pilko,
Bojan Umek, Zvone Utroša, Jagoda Tovirac (predsednica).

Strokovni svet:

Polde Bibič, Krištof Dovjak, Franci Križaj,
Anica Kumer (predsednica), Bojan Umek;

Igralski ansambel:

Zvone Agrež, Bruno Baranović, David Čeh, Tina Gorenjak,
Jagoda, Renato Jenček, Milada Kalezić, Drago Kastelic, Anica Kumer,
Barbara Medvešek, Miha Nemec, Manca Ogorevc, Miro Podjed,
Stane Potisk, Jožef Ropoša, Igor Sancin, Mario Šelih, Damjan Trbovc,
Bojan Umek, Barbara Vidovič, Igor Žužek, Aljoša Kovačič
Upokojenci član: Janez Bermež

SLG Celje, Gledališki trg 5, 3000 Celje, p. p. 49
Telefoni: centrala (03) 42 64 200, tajništvo (03) 42 64 202
propaganda (03) 42 64 214, faks (03) 42 64 220

e-mail: slg-celje@celje.si
<http://www2.arnes.si/~ceslg7/>

Gledališki list št. 3 • Sezona 2001/2002

Predstavnika Borut Alujevič, Matija Logar • Urednik Krištof Dovjak
Oblikovanje Triartes • Fotograf Damjan Švare • Naklada 3000 izvodov • Tisk Grafika Gracer

Vinko Möderndorfer

PODNAJEMNIK

**Fantastična komedija
o prihodnjih časih**

*»Strah kroži po Evropi,
strah nezadovoljnih podnajemnikov!«*

OČE UBU: *»Podali se bomo mimo mrkih in negostoljubnih Frizijskih otokov... Ah, gospoda moja, naj bodo otoki še tako lepi, Poljske ne odtehta-jo. Če ne bi bilo Poljske, ne bi bilo Poljakov!«*

OSEBE

GOSPOD PEPI - podnajemnik, star gospod nedoločljive starosti, upokojeni železničar - zelo gluhi. Vedno ga vidimo samo v črtasti pižami.

APOLONIJA NOVAK - prijatelj jo kličejo lahko tudi Polonca - dedinja, zelo energična oseba v zrelih srednjih letih.

ANTON NOVAK - prijatelj ga kličejo lahko tudi Ante- Apolonin soprog, upokojen zastavnik proslule armade.

JOLA - očkova hči in falirana študentka - hči svoje matere.

SANDI - prisklednik in Jolin občasni ljubimec. Bolj filozofsko-vegetarijanski tip.

KREATORKA IN PODJETNICA VIŽINTINOVA - zelo mondana, podobna gibljivi likovni razstavi.

MAJORDOM ŠPILETIČ - prej Sadiku Jakubi, zdaj z značilno izgovorjavo: absol(j)utno ipd. in z značilno belo kapico.

POSLANEC POZNIČ - ga ni bolj nezanimivega človeka.

PETER in **PAVEL**, duhovnika, eden mlad in z deškim obrazom, drugi star in prijazen.

PRIZORIŠČE

Prizorišče prvega dejanja predstavlja velika sprejemnica, nekakšen centralen prostor v zelo stari in veliki dvonadstropni vili. V tem prostoru je lahko tudi stopnišče, ki vodi v zgornje nadstropje (ni pa nujno). Iz tega centralnega prostora, ki je zelo starinski, vodijo vrata v ostale sobe. V sredini so vhodna vrata.

V drugem dejanju je prizorišče isto, samo da je opremljeno bolj moderno, futuristično. Gre za prepoznavno isto scenografijo, samo da so stene zdaj morda bele, okna okrogla ipd. Gre za enostavno, inventivno scenografsko opremo istega prostora...

Skratka: v prvem in drugem dejanju imamo opravka z isto veliko sprejemnico v zelo stari denacionalizirani vili...

Drugo dejanje mora delovati *sanjsko*. Komedijska fantastičnost naj bi se stopnjevala znotraj značajeve in dogajanja, kot tudi v likovnem, scenografskem smislu...

*Satira se dogaja nekaj danes,
nekaj pa v ne tako oddaljeni prihodnosti.*

PRVO DEJANJE

Končno! Odločba!

PRED ZAVESO.

JOLA IN SANDI STOJITA IN KADITA, ANTON STOJI OB STRANI, DA NE BI IZGLEDALO, DA IMA KAJ SKUPNEGA Z NJIMA. VSI TRIJE PA ČAKAJO.

APOLONIJA PRIVIHA. V ROKAH DRŽI LISTE PAPIRJA IN VESELO MAHA Z NJIMI.

APOLONIJA NOVAK

Potrjeno, podpečateno! Končno! Odločba!

ANTON NOVAK

A je zdaj naše?

APOLONIJA NOVAK

Čisto!

JOLA

Zdaj gremo pa lahko na pizzo!

ANTON NOVAK

Jola, za našo družino je to velik dogodek, ti pa o pizzi!

SANDI

Jaz bi zelenjavno? Jola, a misliš, da imajo zelenjavno?

ANTON NOVAK

In tega tvojeja kozla si tudi privlekla zraven!

JOLA

Sandi že ni kozel!

SANDI (*začne zelo počasi razčlenjevati*)

Res pa je, da sem vegetarijanec...

APOLONIJA NOVAK

Pa kaj vam je?! Končno smo dobili odločbo, vi pa o zelenjavi!

SANDI (*počasi in temeljito nadaljuje*)

Ante je rekel...

ANTON NOVAK

Nisem jaz zate prav noben Ante! Moje ime je Anton, razumeš ti mene?

SANDI (*se ne da motiti, analitično nadaljuje*)

No, Jolin očka je rekel, da sem kozel, s tem je hotel namreč povedati, da tudi koze, tako kot jaz, jejo samo zelenjavo ...

JOLA (*energično*)

Sandi, lepo te prosim, tih bot!

SANDI (*ubogljivo*)

Prav.

APOLONIJA NOVAK

No, gremo ali ne gremo?

ANTON NOVAK

Kam pa?

APOLONIJA NOVAK

Pogledat našo hišo.

ANTON NOVAK

Saj... Kje pa je ta naša hiša?

APOLONIJA NOVAK

A veš, da ne vem...

APOLONIJA POGLEDA V PAPIRJE.

APOLONIJA NOVAK

Nekje v Rožni ulici, številka 12. Dvonedstropna vila z vrtom in verando. Tako piše.

JOLA

U, naš dedi je bil pa premožen dec!

APOLONIJA NOVAK

Jola, to je bil tvoj pradedek. In moj čisto pravi nono! Da smo si na jasnem, kdo danes dobiva nazaj premoženje. Jaz! Jaz in samo jaz sem prava dedinja svojega dedka! Toliko, da bomo vedeli pri čem smo.

ANTON NOVAK

Polonca, ampak jaz sem vendar tvoj mož!

JOLA

In jaz vajina hči!

SANDI

Kaj sem pa jaz?

ANTON NOVAK

Ti si vegetarijanec. Smo se že zmenili.

APOLONIJA NOVAK

Najboljše je, da gremo kar s taksijem. Kaj pa vem, kje je ta Rožna ulica. Do pred kratkim sploh nisem vedela, da je imel dedek kakšno vilo. Ko je umrl, sem bila stara pet let. A ni to fino, da nenadoma dobiš nekaj, za kar sploh nisi vedel, da je tvoje. Kot loterija! Alo, gremo!

JOLA

A se ne bi vmes ustavili na eni pizzi?

ANTON NOVAK

Jaz nimam denarja. Penzionisti smo najbolj zapostavljen segment naše družbe. Družba nas je izvrгла, čeprav smo ji zvesto služili. In to štirideset let. Ja, štirideset let sem nosil zastavo! Nesebično sem gradil družbo, ki me je potem tako brezobzirno brenila v penzijo.

APOLONIJA NOVAK

Jezusna, si pa res bogi! Zdaj si v penziji in kaj ti

manjka! Kar se pa zastave tiče... Jasno, da si jo nosil, saj si bil zastavnik.

ANTON NOVAK

Seveda sem bil *zastavnik*! In ponosen sem na to, da sem bil zastavnik. In kaj imam zdaj od tega, kaj?

JOLA

Oči, ne se sekirat! Zdaj smo dobili nazaj dedkovo vilo! Lepo jo bomo prodali in šli na morje, ane Sandi?

SANDI (še vedno razmišlja)

Kozel mi niste rekli zaradi tega, ker sem vegetarijanec, ane da ne, gospod Ante?

ANTON NOVAK

Jasno, da ne! Kozel kozlasti!

APOLONIJA NOVAK (ji popuščajo živci)

A bi zdaj lahko končno šli pogledat našo vilo!

JOLA

Ja, ja, pejmo, pejmo!

SANDI

Ampak... *Zakaj* pa ste mi potem rekli, da sem kozel?

MATI DRUŽINE, APOLONIJA NOVAK, DVGNE ROKO IN POMAHA...

APOLONIJA NOVAK

Taksi! Taksi!!!!!!

Vila v rožni ulici št. 12.

NOTRANJOST VILE.

VELIKA SOBANA Z LESENIM STOPNIŠČEM, KI VODI V ZGORNJE NADSTROPJE... OB STRANEH VHODNA VRATA, KI VODIJO V RAZNE PROSTORE... VSEPOVSOD PO STENAH ZAPRAŠENO ROGOVJE JELENOV IN KOŠUT... NEKATERO ROGOVJE JE POŠKODOVANO, MANJKA KAKŠEN ROG, VISI POSTRANI ITD... VILA DAJE VTIS ČASTITLJIVE STAROSTI. NEKOČ JE MORALA BITI LAST ZELO PREMOŽNIH LJUDI, DANES PA SE VIDI, DA SO JO PREBIVALCI PO SVOJE PREUREJALI. V KOTU VIDIMO NAPRIMER VELIK BEL BOJLER, TUDI NEKA VRATA SO VZIDANA PO SVOJE, NAPIJKA POTEKA KAR PREKO STARIH TAPET, LESTENEC SREDI PROSTORA JE PREDELAN ITD. ITD. VIDI SE, DA V HIŠI ŽE ZELO DOLGO NE ŽIVI ZGOLJ ENA DRUŽINA.

NEKAJ TRENUTKOV TIŠINE, POTEM SE

NEKA VRATA ODPREJO... V PROSTOR PRITEČE PEPI. TO JE STAR MOŽAKAR V ČRTASTI PIŽAMI IN S COPATI NA NOGAH. PEPI SE USTAVI SREDI PROSTORA IN ZAČNE TELOVADITI: ROKE V PREDROČENJU IN RAHLI POČEPI...

GOSPOD PEPI

Ena dva, dva dva, tri dva, štiri dva...

GOSPOD PEPI NEKAJ ČASA TEČE NA MESTU, POTEM PA TEKAJOČ IZGINE SKOZI NEKA VRATA NA DRUGI STRANI SOBANE...

ČEZ NEKAJ TRENUTKOV ZASLIŠIMO, KAKO NEKDO ODKLEPA VHODNA VRATA V OZADJU. V PROSTOR VSTOPI NOVAKOVA DRUŽINA.

APOLONIJA NOVAK

Navdušena sem! A ste videli vrt, res da je malce zanamarnjen, se pa vidi, da je parcela dragocena. Pa ograja, zgoraj na balkonu nad vrati, a ste videli? Čisti barok! Po mojem je še pa še vredna!

JOLA

Barok je bil od leta tisoč šesto do tisoč sedemsto petdeset, tale vila je bila pa zgrajena v dvajsetih letih....

APOLONIJA NOVAK

Boš ti mene učila, kaj je to barok! Ti, falirana slavistka!

SANDI

Jola pa že ni falirana. Do diplome ji manjka samo šest izpitov.

ANTON NOVAK

Že deset let.

SANDI

O, ne! Deset pa že ne, kakšnih osem mogoče...

JOLA

Sandi, lepo te prosim, tih bot!

SANDI

Prav.

APOLONIJA NOVAK

Če rečem barok, potem se ve, kaj mislim s tem. Barok je, če je nekaj blazno razkošno, no, hočem reči, široko in obilno.... Tako kot jaz, naprimer. Barok je, če niso šparali z materialom. A imam prav, Ante?

ANTON NOVAK

Polonca, super si rekla, super! Tudi tole stopnišče je pravi barok.

SE RAZGLEDUJEJO PO PROSTORU.

APOLONIJA NOVAK

Da o preprogah niti ne govorim. Čisto barok!

ANTON NOVAK

Pa parket! Tudi barok!

APOLONIJA NOVAK

Malce črviv, ampak barok!

SE OBČUDUJOČE SPREHAJAJO PO PROSTORU.

JOLA

Je bil pa naš dedi frajer!

ANTON NOVAK (še vedno ne verjame)

In zdaj je to res vse naše?

APOLONIJA NOVAK

Čmo na belem! Dobili smo nazaj nacionalizirano dedkovo premoženje. Hočem reči, *dobila sem nazaj vilo in vrt.*

JOLA

A to pomeni, da lahko počnemo s tem kar hočemo?

APOLONIJA NOVAK

Točno tako.

ANTON NOVAK

Zdaj bom končno lahko imel svojo delavnico!

Lahko bom popravljaj staro kolesa, kolikor bom hotel!

JOLA

Jaz pa si bom zgoraj uredila literarno zadrugo.

Postala bom pisateljica! Do sedaj nisem imela pravih prostorskih pogojev.

ANTON NOVAK

Kot da za pisanje potrebuješ kaj več, kot svinčnik in beležnico!

SANDI

Jaz pa bom lahko na vrtu vzgojil kakšnih petdeset sadik. Za osebno uporabo..

ANTON NOVAK (se razburi, očitno mu gre Sandi vedno zelo na živce)

Kaj boš gojil? Nič ne boš gojil!

SANDI

Saj z ulice ne bi nobeden videl...

ANTON NOVAK

Sem si kar mislil, da konzumiraš *mamile*! Vsi tisti, ki niso služili vojske so potencialni konzumatorji vséh vrst *mamilov*! To je klasika!

SANDI

Nisem bil v vojski, ker sem pacifist!

ANTON NOVAK

Ti bom jaz dal pacifist! Fiksaš, ne pa pacifist! In mirno stoj, če govoriš z mano! Razumeš ti mene?

JOLA

Sandi, naredi mi uslugo in reci, da razumeš.

SANDI

Če pa ne razumem.

ANTON NOVAK

Vrt bom uporabljal za skladišče rabljenih koles, ne pa za tvoje *mamile*.

APOLONIJA NOVAK (energično poseže v porajajoči se prepri)

Nobenega skladišča ne bomo imeli, za nobena rabljena kolesa.

ANTON NOVAK

Polonca!

APOLONIJA NOVAK

In nobene literarne zadruge.

JOLA

Mamica!

APOLONIJA NOVAK

Hišo bomo dali lepo v najem.

JOLA

Zakaj? A ne bi raje uživali... Vsak bi imel lahko svojo sobo...

SANDI

Jaz bi skrbel pa za vrt.

APOLONIJA NOVAK

Vse sem premislila. Hiša je skoraj v centru mesta. Deset minut od parlamenta. Lepo jo bomo dali v najem. Najboljšemu ponudniku. A se zavedate, koliko je to denarja? In to vsak mesec?

ANTON NOVAK

Koliko?

APOLONIJA NOVAK

Ogromno! Če pa se nam posreči, da spravimo v hišo kakšno veleposlaništvo, potem pa smo sploh na konju! Veste kakšna renta je to?

ANTON NOVAK

Kakšna?

APOLONIJA NOVAK

Ogromna! Zdaj bom končno imela čas in denar, in se bom lahko ukvarjala samo z astrologijo. In to do smrti.

JOLA

Katastrofa! Jaz pa sem sanjala o literarni zadrugi!

APOLONIJA NOVAK

Joli, kaj kar naprej jamraš! Z denarjem, ki ga bomo dobili z najemnino, lahko najameš kompletno vilo Društva pisateljev. Če pa spravimo v to hišo kakšno dobrostoječe podjetje ali celo veleposlaništvo in zahtevamo predplačilo

za kakšnih deset let, si lahko mirno kupimo novo hišico. Atrijsko. V neposredni bližini našega predsednika. Vsi pa dobro vemo, kaj pomeni deset let. Nič! Minejo kot blisk!

JOLA

Ja, res je. Se mi zdi, da sem bila še včeraj brucka.

APOLONIJA NOVAK

In še vila nam ostane, *kot neodtujljivi kapital, ki neprestano proizvaja spet nov in nov kapital*. Stvar je totalno simpl. Sploh si nisem mislila, da človek lahko tako hitro zapopadejo vse skrivnosti kapitalizma.

ANTON NOVAK

Tako je! Hišo moramo oddati najboljšemu ponudniku! Tako jaz predlagam!

SANDI

Kaj pa vrt? Če ne boste oddali vrta, bi jaz lahko imel tam doli, v kotu pri ograji, kakšnih petdeset sadik. Za osebno uporabo.

APOLONIJA NOVAK

Kaj si nor! Ti bi imel na vrtu ameriškega veleposlaništva svojo travo! Nikoli! Samo preko mojega trupla! Alo, gremo si ogledat še ostale prostore. Jaz grem v prvo nadstropje.

ANTON NOVAK

Jaz pa v klet. Mogoče je tam kaj starih koles. Ko sem bil otrok, sem iz sedmih starih koles naredil zelo lepo skulpturo... Najmanj dve leti je stala na dvorišču. Nihče je ni mogel podreti!

APOLONIJA IN ANTON ODIDETA VSAK NA SVOJ KONEC HIŠE.

SANDI (*Sandiju ni in ni jasno, kar je maloprej rekla Apolonija*)

Gospa Polona... Nisem razumel... Kaj ste mislili s tem, ko ste rekli, *samo preko mojega trupla*...?

JOLA

Sandi, lepo te prosim, tih bot!

SANDI

Prav, Joli.

TUDI JOLA IN SANDI SI GREŠTA OGLEDovati HIŠO.

Srečanje bližnje vrste.

PRIZORIŠČE JE TAKO NEKAJ TRENUTKOV PRAZNO, POTEM PA SE ODPREJO VRATA NA LEVI IN V PROSTOR SPET PRITELOVADI PEPI. ZGORNJI DEL PIŽAME SI JE SLEKEL. OČITNO SE JE V KOPALNICI KORENJAŠKO UMIL DO PASU... PEPI TELOVADI (ODROČENJE, PRIROČENJE, POČEP) IN

PREPEVA...

GOSPOD PEPI

Ena dva!

Kdor ga ima – ga ima!

Dva dva!

Zato mi vsaka rada da!

Tri dva!

Midva sva dva kerleca!

Štiri dva!

Hopsasa in ča ča ča!

PEPI TELOVADI VEHEMENTNO, KO SE VRATA ODPREJO IN SE V PROSTOR VRNETA JOLA IN SANDI. SANDI ŠE VEDNO RAZMIŠLJA IN RAZVOZLAVA PRED KRATKIM IZREČENO MISEL...

SANDI (*še vedno goni svoje*)

... preko trupel lahko hodiš samo na pokopališču, zato tvoje mame res ne razumem...

JOLA

Kakšen lep salon! Lahko bi bil krasna literarna delavnica.

SANDI

Ja... In oken ima tudi veliko. Na vsakem oknu bi lahko bilo najmanj dvanajst sadik...

GOSPOD PEPI

Dober dan.

JOLA IN SANDI SE OZRETA IN ZAGLEDATA DO PASU GOLEGA PEPIJA V POZI ZAGRIZENEGA TELOVADCA. GOSPOD PEPI JIMA VESELO KIMA V POZDRAV. SANDI IN JOLA PA KAR NE MORETA NEHAT BULJITI VANJ...

SANDI

Jola, se mi zdi, da je ameriški veleposlanik že tu.

JOLA

Kakšen veleposlanik! A ne vidiš, da je na pol nag!

GOSPOD PEPI

Ja, čisto prav imate! Mrzlo je ko vrag! Ampak jaz vseeno telovadim. Vsako jutro. Z mrzlo vodo se zdrgnem do rdečega, potem pa telovadim. To počnem že dvainosemdeset let.

Ena dva!

Kdor ga ima – ga ima!

Dva dva!

Zato mi vsaka rada da!

Toplo priporočam! Je dobro za prekrvavitev!

JOLA

Oprostite! In kako ste prišli not? Kdo vam je dal ključ?

GOSPOD PEPI

Luč naj bo pa kar ugasnjena! Saj je dosti svetlo! Veste, jaz luči skoraj nikoli ne prižigam. Tudi ponoči redko. Grem vedno spat, ko se stemni in vstanem, takoj ko se zdani. Kaj se pa zamudim? Zato pa tako dobro izgledam. Kar pogledajte, nikjer nobene maščobe, sama mišica!!

PEPI SE POTIPA PO TREBUHU... POTEM PRENEHA S TELOVADBO.

GOSPOD PEPI

Ah, dovolj bo.

JOLA MU ZASTAVI POT.

JOLA

Ho! Sama trenutek bi si *drznila* ...

GOSPOD PEPI (jo prekine in potolaži)

Ho, ho, ho! Ne bojte se, ne boste *zmurnila*! Zadnjič, pred šestintridesetimi leti se je točno tako izrazila tudi gospa Berta, ki je čistila tu vsako sredo, res, krasna žensčina, je rekla: "*Gospod Pepi, ko vas takole gledam,*" tudi pred šestintridesetimi leti sem takole telovadil, sredi zime, pri odprtem oknu, no, je rekla, "*ko vas takole nagega gledam, se mi zdi, da bom kar zmurnila!*" Ho, ho, ho! Niste prvi, res niste! Sicer pa oprostite, nisem se vam predstavil: Jaz sem Pepi, železničarski upokojenec od leta oseminpetdeset, smer Maribor – Pragersko – Zidani most – Zagreb, in to dvaindvajset let, upokojil sem se pa v smeri Ljubljana – Reka, tovorni promet. Takoj se vrnem. Samo pižamo preoblečem. Veste, nimam rad, če je pižama zmečkana, sem zelo *aklih* tip. Železničarski rod še iz leta osemnajsto sedeminštirideset, ko je moj prednik po očetovi strani prvič zapeljal hlapon na ljubljansko postajo. Se takoj vrnem!

PEPI ODHITI IN IZGINE

JOLA

Tip je gluha ko marela!

SANDI

A misliš, da bo imel kaj proti, če bom na vrtu uporabljal bio gnojilo?

IZ ZGORNJEGA NADSTROPJA SE SPUSTI MATI APOLONIJA.

APOLONIJA NOVAK

Pa to je krasno! Zgornji salon je čisto pravi barok! Če bi ga pregradili, bi iz njega naredili

kakšnih šest zelo spodobnih pisarn.

JOLA

Mami, dol boš padla, ko ti bom povedala...

APOLONIJA NOVAK

Joli, sem ti že rekla, da ne bo nič s tvojimi literarnimi delavnicami. Samo spomni se, kako je bilo, ko si v naši dnevni sobi priredila literarni večer. Stene smo trikrat belili in še zdaj se vidi tisti verz: "*Gobice, gobice, v božjo mater gobice!*"

JOLA (se zahihita)

Ne to. Dol boš padla, ko boš slišala za zelo starega železničarja, ki je obseden od telovadbe...

SANDI (se tudi zahihita)

... zraven pa še nič ne sliši.

APOLONIJA NOVAK (sumljivo)

Sandi, sem ti rekla, da ne zastrupljaj moke hčerke s sadikami!

VRATA SE ODPREJO. GOSPOD PEPI SE VRNE. OBLEČEN JE V SVEŽO ČRTASTO PIŽAMO. RAZLIKA JE SAMO TA, DA IMA ZDAJ PIŽAMA NPR. NAMESTO MODRIH ČRT ZELENE.

GOSPOD PEPI

Sem že nazaj! Sem že spet na prvem tiru!

APOLONIJA NOVAK

Kdo pa je to?

JOLA

Telovadec.

APOLONIJA NOVAK

Kakšen telovadec?

SANDI

Prej je bil na pol nag, zdaj je pa že oblečen.

GOSPOD PEPI (se razveseli, ko vidi Apolonijo)

O, veseli me, da nas je vedno več! Gospa, vam se še nisem predstavil. Jaz sem Pepi.

PEPI SE PRIKLONI NA NAČIN

AVSTROGORSKIH KAVALIRJEV IN

APOLONIJI DOLGO POLJUBLJA ROKO.

GOSPOD PEPI

Železničar v pokoju.

APOLONIJA NOVAK

Ampak... Kdo je ta gospod?

GOSPOD PEPI (navdušeno, ker se mu zdi, da je razumel)

Ja, ja, se strinjam, iz roda v rod duh išče pot. Prav imate. To velja še posebej za nas, železničarje. Moja babica je vedno rekla: *"Najboljše je imet železničarja. Imajo uniforme in piščalko. Kaj naj si poštena ženska potem sploh še želi!"* Zato vam dam kar prav, gospodična... Iz roda v rod se prežvižgamo samo železničarji. Kaj se pa zamudimo!

APOLONIJA NOVAK

Oprostite, nisem več gospodična... Moje ime je Apolonija Palir, poročena Novak.

GOSPOD PEPI

Se zelo zelo strinjam! Kavalir pa res ne more biti vsak!

JOLA

Mami, gospod Pepi je zelo gluha.

GOSPOD PEPI

Seveda sem. Zato, ker vsak dan telovadam.

APOLONIJA NOVAK

Kaj?

GOSPOD PEPI

Zato sem tako šlank. Ali, kot pravi gospodična, suh!

APOLONIJA NOVAK

Res je gluha.

GOSPOD PEPI

Pravkar sem povedal zakaj.

APOLONIJA SE ZELO POTRUDI IN GOVORI ZELO NAGLAS IN ZELO RAZLOČNO.

APOLONIJA NOVAK

Gospod Pepi...

GOSPOD PEPI

Prav imate. To sem jaz.

APOLONIJA NOVAK

Gospod Pepi, kaj delate v naši hiši?

GOSPOD PEPI (spet ne razume)

Ne, to pa ne! Hiša je sicer stara, ampak miši pa v njej ni. Že od leta dvainšestdeset.

APOLONIJA NOVAK (strogo)

Sandi, a ste se z gospodom slučajno zakadili?

SANDI

Ne še.

ZADEVO PREVZAME V SVOJE ROKE JOLA. GOVORI NAJBOLJ RAZLOČNO, SKORAJ ZLOGUJE.

JOLA

Gospod Pepi... Kaj de-la-te v na-ši hi-ši?

GOSPOD PEPI

Tukaj stanujem. Že od leta oseminštirideset. O, nas je bilo še pa še. Sami uradniki z železnice. Potem pa so vsi pomrli, malo ciroza, malo viroza, malo hude žene, kakšna železniška nesreča, komu odreže nogo, komu glavo, odvisno... No, pa sem ostal sam. Tu mi je zelo, zelo všeč. Sehr sehr! Kot bi rekla moja nonica, ki je bila hausangestalt aus Wiena. Apropos, boste vi tudi stanovali tu?

Odločba.

IZ KLETI SE VRNE ANTE NOVAK.

ANTON NOVAK

Klet je krasna, obokana. Kar vidim, kako bi lahko od vsepovsod visela kolesa. Prav škoda je, da jo bomo oddali.

GOSPOD PEPI

O, vedno več nas je! Krasno! Spet bo hiša oživel!

ANTON NOVAK

Kdo pa je to?

JOLA

Gospod, ki očitno tu stanuje.

SANDI

Zelo je gluha.

GOSPOD PEPI

Kot sem že rekel, zaradi redne telovadbe.

APOLONIJA ZAČNE PANIČNO BRSKAT PO PAPIRIJAH.

APOLONIJA NOVAK

Ampak, v papirjih razločno piše, da je vila naša.

ANTON NOVAK

Apolonija, a hočeš reči, da so nam vrnilo hišo s podnajemnikom vred.

APOLONIJA NOVAK (bere odločbo)

Evo, tu, v drobnem tisku piše: ...za vse preostale najemniške dogovore, ki še veljajo za stanovanjski objekt, poskrbijo lastniki sami... Barabe!

Najemnika so nam podtaknili v drobnem tisku!

ANTON NOVAK (se razburi)

Jebemojimboga! Mojo lastno hišo mi vrnejo s podnajemnikom vred! Kakšna država! Drek, ne pa država. A sem zato garal štirideset let, se plazil po poligonih, čistil skladišča, mahal z zastavo... Kri sem jim žrtvoval, oni pa so me brcnili v penzijo in zdaj mi na stara leta nakopljejo na vrat še podnajemnika, samo zato, da bi me zajebavali. V moji hiši, v moji lastni težko pričakovani hiši. Apolonija, jaz jih bom vrgel v zrak! En rugzak pehotnih min jim bom postavil pred vrata in jih

pognal v zrak! Vse skupaj! Častna, da jih bom...

SANDI

Ante, a boš en dim, to blazno pomirja...

ANTON NOVAK

Ne ti meni Ante, zate sem Anton, in mirno stoj, če govoriš z menoj, razumeš ti mene?

SANDI

Razumem, Anton.

APOLONIJA NOVAK

Če sta končala, bi jaz prevzela zadevo... Predvsem moramo razčistiti nekatere stvari... Gospod Pepi?

GOSPOD PEPI

Prav imate, to sem jaz.

APOLONIJA NOVAK (*razločno in na glas*)

Vi sta-nu-je-te tukaj?

GOSPOD PEPI

Seveda. Že od leta osemindeset, v hišo sem prišel takrat, ko je Tito ponosno Stalinu rekel: NE! Potem smo sicer črtali vse tovrne kompozicije Ljubljana – Beograd – Budimpešta – Varšava – Moskva, ampak bili pa smo zato samostojni in svobodni!

APOLONIJA NOVAK

Že prav, že prav... (*razločno*) Torej ste v tej hiši pod-na-jem-nik?

GOSPOD PEPI

O, ne, to pa ne.

ANTON NOVAK (*se ne more zadržati*)

Kaj pa potem delate tu? Polona, vprašaj ga...

GOSPOD PEPI

Tu stanujem. Imam odločbo.

ANTON NOVAK

Pa smo tam. Ima odločbo. Niti podnajemnik ni.

GOSPOD PEPI

Ja, že od leta osemindeset. Ne vem, če jo bom našel ... Počakajte, grem pogledat. Kaj se pa zamudim!

PEPI ODHITI.

Nobena juha se ne poje tako vroča, kot...

JOLA

Kaj to pomeni?

APOLONIJA NOVAK

Da imamo podnajemnika in da bomo zato zelo težko oddali hišo v najem ameriškemu veleposlaništvu.

ANTON NOVAK

Dajmo mu odpoved.

APOLONIJA NOVAK

To pa ne bo šlo.

ANTON NOVAK

Zakaj pa ne, za hudiča!

APOLONIJA NOVAK

Ker so takšni zakoni. Če ima človek odločbo, mu ne moreš kar tako dati odpoved. Razen, če ne plačuje najemnine...

JOLA

A to pomeni, da bo zdaj najemnino plačeval nam?

SANDI

Potem bo pa najbrž vrt prost?

JOLA

Sandi, lepo te prosim...

SANDI

Sem že tiho, Joli, sem že tiho...

APOLONIJA NOVAK

Se bojim, da dokler ga ne spravimo ven, hiše ne bomo mogli oddati v celoti, ampak samo po posameznih delih.

ANTON NOVAK

Okupator! Temu se strokovno reče *okupator*!

APOLONIJA NOVAK

No, ja... Vedno se da najemnika na ta ali na oni način spraviti iz stanovanja. Končno železničar ni več rosno mlad. Biologija pa tudi naredi svoje.

ANTON NOVAK

To je res. Zelo dobro se spomnim, kakšna si bila pred tridesetimi leti.

APOLONIJA NOVAK

V najslabšem primeru se bomo začasno morali zadovoljiti z oddajanjem poslovnih prostorov različnim manjšim podjetjem. Na zgubi bomo na vsak način, ampak ga bomo že kako spravili ven. Nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha...

PEPI SE VESELO VRNE. V ROKAH IMA

LIST PAPIRJA.

GOSPOD PEPI

Našel sem odločbo. Je bila pod posteljo, v nočni posodi. Veste, imam klasično bidermajer nočno posodo, še od svoje babice, ki je bila na Dunaju zelo znana *intrige dame*. Ona je večkrat rekla, se zelo dobro spomnim, kadar me je kot otroka z vlakom peljala iz Dunaja v Trst, no, vedno je rekla: "*Pepko, med Dunajem in Trstom lahko mirno spiš. Ni nič vrednega za videt!*" In prav zaradi nje čutim posebno ljubezen do železnice!

ANTE MU POTEONE DOKUMENT IZ ROK.

ANTON NOVAK

Dajte sem... Ja, zakaj pa je papir tako moker?

GOSPOD PEPI (nadaljuje pripoved)

No, kot sem rekel, odločbo sem komaj našel, z enim koncem je bila že v nočni posodi, še sreča da ste prišli, sicer bi jo najbrž zlił stran...

ANTE ZELO KISLO POGLEDA, KO SE ZAVE OD KOD MOKROTA...

APOLONIJA NOVAK

Ante, preberi, kaj piše!

ANTON NOVAK (pregleduje list)

Piše... piše... Ja, piše, da je vse v redu. Da je najemnina in pika. Zajebali so nas. In tudi pika!

JOLA

Kaj pa najemnina?

ANTON NOVAK

Piše, da od pravnomočnosti denacionalizacijskega postopka najemnino plačuje nam in to v isti višini kot prej. Piše, da ga ščiti zakon. (se razburi, da mu kar oči izstopijo, kriči koz zastavnik na poligonu) Jebemjimboga! Kdo pa mene ščiti!? Mene, ubogega denacionaliziranca!

SANDI

Pomiri se, Ante, do pred kratkim sploh še niste vedeli, da ste denacionaliziranec.

ANTON NOVAK (kriči, da je že ves vijoličast)

Ti se pa nikar ne oglašaj! Individuum, ki ni služil domovini, zame ne eksistira, razumeš ti mene: *zame ne eksistiraš!*

GOSPOD PEPI

Joj, kako je to fino, kadar človek govori razločno. Čestitam, gospod, zelo sem navdušen nad vami. Prav vse sem vas razumel. Gotovo ste šolan glas. In strinjam se z vami, ko pravite, da je *eksistenca* važna. Zelo je važna. In to je treba v teh časih večkrat jasno in glasno poudariti!

ANTON NOVAK

Kaj zdaj ta tip govori?

JOLA (razločno in na glas)

Gospod Pepi... *Na-jem-ni-no* boste zdaj plačevali nam.

GOSPOD PEPI

Najemnino! Seveda. Že tri mesece je ni nihče kasiral. Na občini so rekli naj počakam na nove lastnike. A, in to ste zdaj vi! Krasno! Bomo kar takoj poravnali. Imam vse pripravljeno, tule, v žepku. Kaj se pa zamudim!

ZAČNE VLEČI ZMEČKANE BANKOVCE IZ ŽEPKA NA ZGORNJEM DELU PIŽAME.

GOSPOD PEPI

Tukajle... Evo... Za tri mesece... Ena, dva, pet, sedem... Takole... Osemnajst tisoč in tristo šestdeset tolarjev. Za vsak mesec šest tisoč in sto dvajset tolarjev. Čisti računi, dobri prijatelji.

VSI Z ZAČUDENJEM GLEDAJO V DENAR, KI GA JE PEPI POTISNIL V APOLONIJINE ROKE.

APOLONIJA NOVAK

Kaj? Osemnajst jurjev za tri mesece?

SANDI

Za zelenjavno pizzo bo že.

GOSPOD PEPI (veselo nadaljuje)

A veste, da je imela Avstroogrška tudi tolarje? Vidite, kako se vse vrača! Jaz se jih sicer ne spomnim več, vem pa, da je pokojni dedek, po mamini strani, revežu se je zmešalo, je mislil da je prestolonaslednik Ferdinand, ki je preživel atentat in ga zdaj skrivajo pri babici, no, je večkrat rekel babici: "*Baba stara, kdaj me boš vrnila v Shönbrunn?*" Ho, ho, ho! Je bil res kerle! No, in on je imel poln predal Avstroogrških tolarjev.

ANTON NOVAK

Je to mogoče! Samo šest jurjev za mesec dni!

APOLONIJA NOVAK

In ne smemo je zvišat.

ANTON NOVAK

Kaj pa zdaj?

GOSPOD PEPI

Ja, se strinjam! *Raj!* Avstroogrška je bila pravi *raj!*

APOLONIJA NOVAK

Nič. Pustimo tako, kot je. In poskušajmo oddati ostali del hiše. Dovolj je prostora. Nekaj bomo že izžrili. Gospoda zapremo v njegovo sobo, morda najdemo možnost in prebijemo vrata, da bo imel svoj vhod, na primer z vrta...

SANDI

Zakaj pa z vrta?

APOLONIJA NOVAK

Potem ga pa počasi izselimo, pa mirna Bosna!

JOLA (razločno)

Gospod Pepi?!

GOSPOD PEPI

Prav imate, to sem jaz!

ANTON NOVAK (zelo glasno)

Kje so vaši prostori? Kje točno je vaše stanovanje?

PEPI POKAŽE NA VRATA PRI VHODU.

GOSPOD PEPI

Tam imam sobo.

ANTON NOVAK

No, to pa ne bo problema. Vhod pri vratih.

Najemnikom bomo rekli, da je vratar.

GOSPOD PEPI (pokaže zdaj tudi na nasprotno stran prostora)

Pa tam tudi. Tam imam kopalnico.

APOLONIJA NOVAK

Jezusna!

GOSPOD PEPI

In tam zraven tudi. Tam imam pa shrambo.

Zgoraj, v prvem nadstropju imam kuhinjo.

APOLONIJA NOVAK (z grozo)

Vseposod nekaj!

ANTON NOVAK

Okupacija! Šolski primer okupacije!

GOSPOD PEPI

V drugem nadstropju imam zelo sončno delovno sobo. Na koncu hodnika pa še kabinet.

APOLONIJA NOVAK

Ne morem verjet.

ANTON NOVAK

Hiša je totalno razkosana.

GOSPOD PEPI

V odločbi jasno piše, da mi pripada tudi del podstrešja in klet...

APOLONIJA PLANE NA ODLOČBO.

APOLONIJA NOVAK

Štiri in pol sobno stanovanje z vsemi pritlikinami... Res je! Katastrofa!

ANTON NOVAK (razburjen)

Poslušajte... Vi, no, vi, Pepi!

GOSPOD PEPI

Prav imate, to sem jaz!

ANTON NOVAK (na glas in razločno)

A se ne bi dalo zmeniti, da bi stanovali samo spodaj... Razumete?

JOLA (glasno in razločno)

Da bi za-men-ja-li prostore?

APOLONIJA NOVAK

Isto število sob, ampak vse na enem kupu?

GOSPOD PEPI

A, to pa ne. Veste, sem že navajen. Tu živim že petdeset let. Vsakič, ko je kdo umrl, sem zaprosil za dodatno stanovanjsko pravico in vedno so mi ugodili. Veste, takšna razporeditev mi zelo paše. Tako se vsaj sprehodim. Grem v kopalnico, vmes

malo potelovadim, pa na stranišče, in spet malo potelovadim, potem se grem preobleči v svežo pižamo, pa spet v kopalnico in potem v kuhinjo, pa nazaj v sobo in potem gor v delovno sobo, pa v klet, kjer imam zbirko modelov lokomotiv... Ja, tako se ves dan v pižami sprehajam po vsej hiši.

APOLONIJA NOVAK (razočarano)

Fantastično!

GOSPOD PEPI

Včasih po cele tedne ne grem ven. Res, zelo mi ustreza.

ANTON NOVAK

Najbolj popolna zasedba terena!

SANDI

Če prav razumem, bo zdaj vrt najbrž prost...

ANTON NOVAK

Ti pa tiho! Dezertar rastlinski!

GOSPOD PEPI

No, zelo me je veselilo, da smo se spoznali! Grem zdaj nazaj v spalnico. Moram sprazniti nočno posodo, potem pa si bom pripravil južino, popoldne me pa najdete v smeri med delovno sobo in kabinetom, to pomeni med drugim in prvim nadstropjem, točno ob štirih in petnajst minut, veste, železničarji smo točni ko dunajska ura, no, ob štirih pa pijem čaj na verandi. Kaj se pa zamudim! Zvečer pa v tej sobi še malo potelovadim, to sobo imam po odločbi tudi v souporabi, tale salon v katerem smo, je moja, ho, ho, ho, kako bi rekel, železniška postaja, remiza... Tu se bomo kar naprej srečevali.... Se vidimo!

PEPI ODHLAČA V SVOJO SOBO. MED POTJO SI VESELO PREPEVA IN ŠE MALO TELOVADI.

GOSPOD PEPI

Ena dva!

Kdor ga ima - ga ima!

Dva dva!

Zato mi vsaka rada da!

SANDI (še vedno razvozlava tisto, kar mu je rekel Anton)

Ne razumem. Zakaj pa dezertar rastlinski. Rastline nikoli ne dezertirajo!

Katastrofa.

APOLONIJA NOVAK

Katastrofa! Hiše nihče ne bo hotel vzeti v najem.

JOLA

Jasno, da ne, ko pa stari, kot kakšna odslužena

lokomotiva v črtasti pižami ves dan šiba okrog.

ANTON NOVAK

In res nič ne moremo?

APOLONIJA NOVAK

Lahko bi ga prisilili, da bi sam odšel.

ANTON NOVAK (*navdušeno*)

Aha, specialna sredstva!

APOLONIJA NOVAK

Mogoče pa lahko vseeno najdemo kakšne najemnike.

JOLA

A Pepija bomo pa medtem skrili v klet?

APOLONIJA NOVAK

Ne vem. Nisem tako pametna. Moram vprašat svojo astrologinjo.

SANDI

Jaz pa mislim, da bi lahko vseeno poskusili. Imam prijatelja, ki bi ga zelo zanimal tale ograjen vrt...

APOLONIJA NOVAK

Hvala. Z sumljivimi posli se ne bomo ukvarjali.

JOLA

Kdor ne proba, bo ostal brez otrok, kot pravi pregovor. Dajmo oglas, pa bomo videli, kaj se bo zgodilo.

APOLONIJA NOVAK

Dajmo. Ampak katastrofa je pa vseeno.

Najemniki.

PRAZEN PROSTOR V SREDIŠČNEM PROSTORU HIŠE. TAKO KOT V PREJŠNJIH PRIZORIH.

NEKAJ ČASA SE NIČ NE ZGANE, POTEM SE VHDNA VRATA ODPREJO IN HIŠO VSTOPI KREATORKA IN PODJETNICA VIŽINTINOVA, TAKOJ ZA NJO PA ZELO USLUŽNO CAPLJA APOLONIJA NOVAK.

VIŽINTINOVA (*blebeto in blebeto, skoraj prepeva*)

Fantastično! Super! Genialno! Neopisljivo! Vzajem! Takoj vzajem! Idealna lokacija, blizu mesta, prostor za modne revije! Čudovito! Tukaj lahko postavimo pisto za manekenke, tam imam lahko pisarne, zgoraj pa delavnice. Veste, imam štirideset moških. Sama mlada dekleta z dežele, z nerazvitih področij. In šivajo po ves dan. Same tako hočejo. Dvanajst, petnajst ur. Jih nič ne silim. No, in tako bi mogoče zgoraj lahko uredila tudi kakšno sobico, da bi revice kar tu spale, potem bi lahko sedle za šivalni stroj takoj po

zajtrku, in to kar v copatih in domači halji, kaj bi izgubljali čas z oblačenjem...

APOLONIJA NOVAK

Kaj pa cena?

VIŽINTINOVA

Priznam, sprva se mi je zdela pretirana, ampak zdaj, ko vidim... In vrt! Fantastično! A je vrt vključen v ceno?

APOLONIJA NOVAK

Če plačate za pet let vnaprej, bi se lahko zmenili. **VIŽINTINOVA**

Fascinantno! Enkratno! Za manj kot pet let me sploh ne zanima. To bo center slovenske mode! Kar je za kulturo Cankarjev dom, bo za modo tale vila. (*se zazre v Apolonijo*) Polonca... saj vas lahko kličem Polonca, kaj...?

APOLONIJA NOVAK

Sem Apolonija, za domače lahko tudi Polonca! **VIŽINTINOVA** JO ZAGRABI ZA OBE ROKE IN JO STRASTNO POTEKNE K SEBI.

VIŽINTINOVA

Me dve si bova zelo zelo domači. Na vodi čutim to!

VIŽINTINOVA ZASUKA APOLONIJO OKOLI IN OKOLI...

VIŽINTINOVA

In oblekla te bom tudi, saj takšna nisi niti za na britof! No, zdaj pa nazaj k vili! Včasih so rekli: nazaj k naravi, jaz pa rečem: nazaj k vili! Nazaj k proizvodnim sredstvom, kajti ta vila bo moje proizvodno sredstvo! V njej bom proizvajala samo *alte modo*! A ne Polonca?! Joj, sem se spomnila! Te lahko kličem Loni, to bi bilo mnogo, mnogo bolj intimno! Loni?

APOLONIJA NOVAK

Če boste kupili vilo, potem lahko!

VIŽINTINOVA

Ha, ha, ha! Duhovito, jako duhovito! Apropo, a ima vila ime? Krasno bi si bilo izmisli kakšno zvočno ime.

APOLONIJA NOVAK

Žal, hiša že ima ime.

VIŽINTINOVA

To je pa škoda.

APOLONIJA NOVAK

Ampak, bi se lahko zmenili. Za določeno odškodnino bi lahko spremenili tudi ime.

VIŽINTINOVA

Super! Krasno! Enkratno! Vila bo nosila ime *Vila de la Visintin!* Kako se vam zdi?

APOLONIJA NOVAK

Vse se lahko dogovorimo.

ZDAJ SE VRATA ODPREJO IN V SOBO
PRITELOVADI PEPI (V ČRTASTI PIŽAMI).

GOSPOD PEPI

Dober dan voščim.

PEPI V RAHLEM TELOVADNEM KORAKU
PREČKA SOBO IN IZGINE V SVOJI
KOPALNICI NA DRUGI STRANI.
KREATORKA IN PODJETNICA VIŽINTINOVA
DEBELO GLEDA ZA NJIM...

APOLONIJA NOVAK (*poskuša hitro rešiti,*
kar se rešiti da)

No, kot ste že rekli... Se strinjate z višino
najemnine... No, me zelo veseli... Morda bi kar
takoj podpisali pogodbo...

VIŽINTINOVA

Kaj pa je bilo to?

APOLONIJA NOVAK

Kaj? Ne vem. Nisem nič videla.

VIŽINTINOVA

Ta prikazen v popolnoma *demode* črtasti pižami!
A sploh veste, da se danes nosi mehka Dolce
Gabana flanela v roza barvi in brez vzorcev.
Kakšen neokus! Progasta pižama. Fui! Kot da smo
v koncentracijskem taborišču.

APOLONIJA NOVAK

Brez skrbi, gospa Vižintinova, mu bom rekla,
takoj si bo nabavil Gabano.

VIŽINTINOVA

In kaj dela ta individuum tukaj?

APOLONIJA NOVAK

Ja... Hm... Ravno kar sem se hotela pogovoriti o
tem... Gospod Pepi... On je... On... kako bi se
prav izrazila... On... Moj bog... Ne da se bolj
enostavno povedati: On tu stanuje.

KREATORKA IN PODJETNICA

VIŽINTINOVA SE ZASUKA NA PETI IN
ODIDE.

APOLONIJA NOVAK (*teče za njo*)

Gospa Vižintinova... Gospa Vižintinova... Lahko
se zmenimo za manjšo ceno... za polovico
manjšo... Gospa Vižintin, brez problema me lahko
kličete Loni! Lahko me kličete kakor hočete!

VRATA SE ZAPREJO. V ISTEM TRENUTKU
SE VRATA NA DRUGEM KONCU PROSTORA
ODPREJO IN V PROSTOR VSTOPITA JOLA IN
SANDI, KI VABITA NEKOGA Z VRATA, NAJ
VSTOPI V HIŠO...

JOLA

Priznajte, da je vrt čudovit! Ampak hiša, hiša je
pa pravi biser!

SANDI

Kar naprej, kar naprej!

ZDAJ V HIŠO VSTOPI POSLANEC POZNIČ.
POSLANEC POZNIČ
Vrt me ne interesira.

SANDI

O, to je pa super!

POSLANEC POZNIČ

Za nas je kredibilna samo hiša. Bližina parlamenta
ima konstitutivno pozicijo za *opozicijo*.

Razumete?

JOLA

Jasno, ko beli dan! Ni problema.

POSLANEC POZNIČ

Časi so hudi. Strankarske pisarne morajo hkrati
biti tudi trdnjava predsedstva stranke in
demokracije v obče. Tu bomo imeli pomembne
konstitutivne sestanke, sklepali bomo pomembne
reči, vodili bomo deželo, sprejemali proklamacije,
agitacije, interpelacije, falacije, falange,
fakultete... Dobro je, da je hiša stacionirana na
samem. Tako bomo že na začetku eliminirali
ovaduhe. Preden se bodo prebili do hiše, jih bomo
zapazili in takoj vzpostavili pravilno strategijo.
Vaša hiša nas res zanima.

JOLA

Kaj pa cena?

POSLANEC POZNIČ

Takole se bomo zmenili. Zmenimo se za določen
znesek, v pogodbo vpišemo drugega, izročimo
vam tretjega, v žep spravite četrtega. Provizija
gre pa seveda k meni. Razumete?

SANDI

Ne.

JOLA

Ja.

POSLANEC POZNIČ

Potem se pa kar zmenimo.

VRATA SE ODPREJO. DO PASU GOL PEPI
PRITELOVADI V PROSTOR.

GOSPOD PEPI

Dober dan.

PEPI VESELO TELOVADI: ODROČENJE,
PRIROČENJE, POČEP. POSLANEC POZNIČ,
JOLA IN SANDI GA DEBELO GLEDAJO.

POSLANEC POZNIČ

Kdo pa je to?

JOLA (nepomembno)

Ah, to je Pepi.

SANDI

Brz veze. Ne se oziraj nanj! On tu samo stanuje.

POSLANEC POZNIČ

Iz čigave stranke je?

JOLA

Pojma nimam.

SANDI

Iz železničarske.

POSLANEC POZNIČ

Aha! Past! Hoteli ste nam podtakniti ovaduha. In
to iz najbolj trdih proletarskih vrst.

SANDI

Železničarskih...

POSLANEC POZNIČ

Neverjetno! Zarota! V stranki me bodo pohvalili,
ker sem jo tako ažurno razkril. Še preden bi se
vselili v prostore, bi imeli vse prešpikano z
vohuni. Podtakniti ste nam ga hoteli...

SANDI

Ampak, Pepi je samo telovadec...

POSLANEC POZNIČ

Kaj, telovadec? Je to njegovo tajno ime?

JOLA

Dajmo, zmenimo se za pogodbo... Garantiram
vam, da vas Pepi v vaših poslih sploh ne bo
motil...

POSLANEC POZNIČ

Zarota! Zarota!

POSLANEC POZNIČ SE UMIKA.

POSLANEC POZNIČ

Pustite me! Pustite me! Nikar ne posegajte v
mojo poslansko integriteto! Ne se me dotikat,
sicer se bom pritožil ombutsmanu... Stran! Stran!

POSLANEC POZNIČ PARANOIČNO ZBEŽI.

JOLA IN SANDI PA ZA NJIM.

JOLA

Počakajte! Počakajte!

SANDI (veselo)

A potem vas vrt res ne zanima?

TAKOJ KO TROJICA IZGINE, PEPI V
LAHKOTNEM TELOVADNEM KORAKU
STEČE PO STOPNICAH NAVZDOL, V
KLETNE PROSTORE. VHODNA VRATA PA SE
ODPREJO, VSTOPI APOLONIJA, TAKOJ ZA
NJO PA DVA MOŽAKARJA, MLAJŠI IN
STAREJŠI. OBA STA OBLEČENA V
DUHOVNIŠKE PLAŠČE, OKROG VRATU PA
IMATA ZNAČILNO DUHOVNIŠKO SRAJCO.
EDEN JE MLAJŠI, DRUGI STAREJŠI.
IZGLEDATA KOT LEP IN UBRAN PAR.

APOLONIJA NOVAK (starejšemu)

Kar naprej, gospod sveti Peter, kar naprej...

PAVEL (starejši možakar jo popravi)

Peter je on, jaz sem Pavel.

PATER (mlajši jo tudi popravi)

In nisem *sveti*, temveč samo brat.

APOLONIJA NOVAK (se klanja, da je že kar
sitno)

Razumem, razumem... Vi ste sveti Peter brat, vi
pa samo Pavel....

PETER

Ne, ne, gospa, jaz sem sicer Peter, nisem pa
sveti...

APOLONIJA NOVAK (malce zmedena, pa ne
preveč, se obrne k starejšemu)

Potem ste sveti Pavel vi....?

PAVEL

Niti slučajno... Jaz sem Pavel in sem samo oče...

APOLONIJA NOVAK (ji je jasno, se obrne k
mlajšemu)

Aha, in vi ste sin!

PETER

Ne, brat. Sem že povedal.

APOLONIJA NOVAK (se obrne k starejšemu)
Če ste vi oče...?

PAVEL (je že kar malo slabe volje)

Pustimo to, gospodična... Z bratom Petrom sva
prišla...

APOLONIJA NOVAK (zdaj ga prav z
veseljem tudi Apolonija takoj popravi)

Oprostite... Nisem gospodična... Gospa sem.

PAVEL

Prav. Gospa.

APOLONIJA NOVAK

In mati sem tudi. Gospa in mati.

PAVEL (že zelo nestrpen)

Prav...

APOLONIJA NOVAK

Imam tudi moža in hčerko Sina pa nimam nobenega.

PAVEL

Me veseli, gospa... Hočem reči, da mi je žal, ker nimate sina...

APOLONIJA NOVAK

Ni ga dal bog. Mislim, mož. *(se butasto zareži)* Ker moške oplojujejo sinove, ženske nudimo samo jajčece, saj je tako, ane? To sem prebrala v neki strokovni reviji. No, kot ste rekli, pa pustimo to... Ampak, ne bi si oprostila, če vas ne bi vprašala...: kako to, da je gospod sveti Peter vaš sin... Kaj imate tudi ženo?

PETER *(se komaj zadržuje)*

Gospa, nisem *sin*, sem brat... Sem že povedal. In nisem *sveti*, ampak samo Peter...

APOLONIJA NOVAK

Kako, da niste sveti, saj ste vendar duhovnik. Poleg tega sem slišala, da je Peter sveti. Veliko vicev je na njegov račun.

PETER *(vdano)*

Res je, prav imate gospa, ampak to je bil čisto drugi Peter.

PAVEL

Gospa, vse ste zamešali.

APOLONIJA NOVAK

Joj, pa sem najbrž res... Se opravičujem... Peter Pavel sveti sin in oče! Jezusmarička! Vse je tako komplicirano...

PAVEL *(poskuša čim bolj stoično nadaljevati)*

Z bratom Petrom sva prišla...

APOLONIJA NOVAK *(še vedno vztraja)*

Se pravi, da Peter ni vaš sin, čeprav ste oče...?

PAVEL *(se zadrži, stisne zobe in nadaljuje)*

Ne.

APOLONIJA NOVAK

Ampak, kaj se ne reče: v imenu očeta in sina...

PAVEL *(roteče)*

Se, gospa... Toda v cerkvi, lepo vas prosim, razumite to, obstajajo tudi bratje...

APOLONIJA NOVAK *(začudeno)*

Aja?

PAVEL *(energično)*

No, in midva z bratom sva se oglasila zaradi hiše.

APOLONIJA NOVAK

Seveda, seveda... Tole je! Izvolite! Jo ponujamo po zelo ugodnih pogojih.

PETER IN PAVEL SI OGLEDUJETA

PROSTOR...

PAVEL

Veste, hišo bi potrebovali za reveže.

PETER

Nekakšen center za zelo, zelo neboljlene.

APOLONIJA NOVAK

Že razumem, dom za starce...

PAVEL *(se takoj upre)*

Ne, ne, ne samo za starce, tudi za mladeniče...

PETER

Samo izgubljeni morajo biti.

PAVEL

Zelo, zelo izgubljeni. In midva s Petkom jim bova pokazala pravo pot, kajne Petko?

PETER *(ljubeče)*

Veš da, Pavlek.

APOLONIJA NOVAK

No, potem pa bo ta hiša, z vsem, kar jim pripada, kot nalašč za vas.

PAVEL *(še bolj ljubeče)*

Tudi nama ustreza, kajne Petko?

PETER

Seveda, Pavlek. Takoj pri vhodu bi lahko bila najina spalnica... *(Apoloniji)* Zaradi boljšega pregleda...

PAVEL

Samo, kar se plačila tiče...

APOLONIJA NOVAK

Ne bo problema, oče, z vašim sinom...

PETER *(obupano)*

Bratom, bratom...

APOLONIJA NOVAK

Z vašim bratom se bova vse zmenila...

PAVEL

Prav, prav... Imam pa še nek majhen, skoraj nepomemben predlog...

APOLONIJA NOVAK

Ja?

PAVEL

Ste za kompenzacijo?

APOLONIJA NOVAK

Prosim?

PAVEL

Mislim, mi vam gozdove, vi nam hišo. To bi nam zelo ustrezalo. Zadnje čase nas obsipavajo z gozdovi, kot da smo gozdno podjetje... In tako sem pomislil, če bi hoteli v kompenzacijo za tole hišico, nekaj prekrasnih, gosto pogozdenih slovenskih gozdov. Lokacijo lahko izbirate. Jih imamo, oprostite izrazu, kot dreka.

APOLONIJA NOVAK

Ne hvala. Mislim, da bi kompenzirala raje v kešu, oprostite izrazu, v gotovini.

PETER

Tudi prav. Vam bom kar naštel.

APOLONIJA NOVAK

Kaj?! Toliko denarja nosite s sabo?!

PETER

Mimogrede sva se oglasila na Karitasu in sva vzela nekaj drobiža....

PETER DVIGNE TALAR IN ZAČNE IZPOD TREBUHA VLEČI SVITKE BANKOVCEV. IZ KLETNIH PROSTOROV PRITELOVADI PEPI. PEPI SE USTAVI SREDI PROSTORA IN VESELO TELOVADI... OBA DUHOVNIKA GA ZAČUDENO GLEDATA...

PAVEL

Kdo pa je ta?

APOLONIJA NOVAK

A, to! To je podnajemnik. Revež. Naše darilo ob nakupu hiše!

PETER

Ne potrebujemo nobenega reveža.

PAVEL (razočarano)

Pa še star je.

APOLONIJA NOVAK

Pa saj ste rekli, da boste skrbeli za reveže!

PAVEL

Ja, za naše reveže! Ne pa za nepreverjene individuumе!

APOLONIJA NOVAK

Kaj je revežev več vrst?

PETER

Seveda. So naši in so drugi.

PAVEL

Drugi naj, oprostite izrazu, kar crknejo! Petko, greva! Ta hiša ni za naju!

PETER IN PAVEL ODIDETA. APOLONIJA OBUPANO TEČE ZA NJIMA.

APOLONIJA NOVAK

Počakajte ... Gospod sveti Peter sin.... Oče Pavel! Počakajta! Saj se lahko dogovorimo... Vedno sem ljubila slovenske gozdove... Poslušajta! (zanosno poje, ko teče za njima) *Šumijo gozdovi domači...* VSI TRIJE IZGINEJO ZA IZHODNIMI VRATI. PEPI ŠE NEKAJ ČASA TELOVADI, POTEM PA V TELOVADNEM KORAKU STEČE PO STOPNICAH NAVZGOR. VHODNA VRATA SE ODPREJO IN ANTE

NOVAK POD ROKO PRIPELJE V PROSTOR GOSPODA MAJORDOMA ŠPILETIČA, PODJETNIKA IN MILIJONARJA. GOSPOD MAJORDOM JE ZELO LEPO NAPRAVLJEN: KARO OBLEKA, RUMENA KRAVATA, LAKASTI ŠPIČAKI IN OBVEZNE BELE NOGAVIČKE, KI MU MED VSAKIM KORAKOM POKUKAJO NA PLAN... NA GLAVI IMA BELO KAPICO, KI NEKAKO NE SPADA ZRAVEN...

MAJORDOM ŠPILETIČ

Zanima me absol(j)utno zgolj parcela. Jaz bi to razrušil in zgradil nekaj absol(j)utno novega.

ANTON NOVAK

Če se zmenimo za pametno ceno, lahko imate tukaj zaradi mene tudi tankovski poligon. Gospod... Oprostite, kako se že pišete...?

MAJORDOM ŠPILETIČ

Majordom Špiletič.

ANTON NOVAK

Aha, Major... (skoraj salutira) Razumem.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Ne major, Majordom... Prej sem bil Sadiku Jakubi, pa je bilo to za biznis absol(j)utno nestimulativno. In sem se preimenoval. Majordom Špiletič je veliko bolj normalno ime.

ANTON NOVAK

O, to pa seveda...

MAJORDOM ŠPILETIČ

Ja, nakupovalno grosistični center *Špiletič!* To bom zgradil! Imam ekipo absol(j)utno super težakov. Znajo tako efektno podret objekt, da lahko potem ostanke prodaš kot rabljen gradbeni material.

ANTON NOVAK

No, potem pa se kar zmenimo. Mi vam bajto prodamo lahko že danes, vi pa naredite z njo kar hočete. Z vsem, kar je notri. Nič ne bomo vzeli s sabo. Vse je vaše!

IZ ZGORNJEGA NADSTROPJA SE VRNE PEPI. NA SEBI IMA ZDAJ DRUGO ČRTASTO PIŽAMO. V ROKI PA IMA POSODO (SKLEDO), V KATERI IMA NEKAJ GOSTEGA. NEKAKŠNO ČORBO ALI KAJ, ENOLONČNICO MORDA. PEPI Z UŽITKOM JE.

GOSPOD PEPI

Dober dan.

MAJORDOM ŠPILETIČ (presenečen)

Prosim?

GOSPOD PEPI

Kosim, ja. Južinam Prav ste ugotovili!. Imam kosilo. Zgoraj imam kuhinjo, pa si potem kaj malega pripravim. Kakšno enoločnico.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Vprašam vas, kaj delate na moji *parceli*?

GOSPOD PEPI

Ja, jo držim kar v *skledi*. Pa tudi jem jo iz sklede. Je fižolova. Veliko fižola in malo krompirja. A boste probali? Veste, sem samec, železniciar v pokoju, pa se zato ne ukvarjam s pomivanjem posode. Ne rečem, če bi imel kakšno ženščino, potem bi jedel iz krožnika, tako pa kar iz sklede...

ANTON NOVAK

To je Pepi. Zelo je gluha.

GOSPOD PEPI

Zaradi enolončnice. Ne redi. Sama zelenjava!

MAJORDOM ŠPILETIČ

In kaj dela na mojem terenu?

ANTON NOVAK

On je vaša last. Če kupite hišo, je on *dobra mera*. Za povrh.

MAJORDOM ŠPILETIČ

In kaj naj z njim?

ANTON NOVAK

Ne vem. Lahko je zelo koristen. Poglejte ga. Zelo poceni čuvaj na parkirišču pred vašim trgovsko grosističnim centrom. (glasno) Je tako, Pepi?

GOSPOD PEPI

Prav imate, Pepi je moje ime.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Na to pa abosl(j)utno nisem pripravljen. Z ljudmi je križ. Sploh, če so tvoji lastni. A veste, kakšne stroške imam z ženo! Da o hčerki sploh ne govorim.

ANTON NOVAK (se trudi prodati Pepija)

Poglejte ga, no! Malo poje. Upokojenec!

Železniciar!! Kvalificiran!!!

MAJORDOM ŠPILETIČ

Parcela me zanima, železniciar pa ne.

ANTON NOVAK

Nikar si ne premislite. Človek ni konj! Zastonj ga dobite. Malo jè. Pa saj vidite, kako je skromen.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Ne. Nikakor. Ne morem. So mi ponujali parcelo parlamenta, pa sem odklonil iz istih razlogov. Ljudje nimajo nobene cene. Ne, hvala. Res, abosl(j)utno hvala.

MAJORDOM ŠPILETIČ ODHAJA. ANTE TEČE ZA NJIM.

ANTON NOVAK

Dajmo se zmenit! Ne obupat, lepo vas prosim. Jaz osebno vam bom pomagal podirati hišo... Počakajte!

KO IZGINETA, PEPI ŠE NEKAJ ČASA STOJI TAM IN *MLJASKA* SVOJO ENOLONČNICO, POTEM SE ZADOVOLJNO ODPRAVI V SVOJO SOBO.

Zarota.

NA VERANDI. STRAHOTNO DEŽUJE. VSI POD ENIM DEŽNIKOM. ZAROTNIŠKO. ZELO, ZELO ZAROTNIŠKO IN MOKRO.

APOLONIJA NOVAK

Nekaj moramo naredit.

SANDI (bistro pripomni)

Ampak dežuje!

ANTON NOVAK

Spravit ga moramo na kolena.

JOLA

Za vsako ceno.

APOLONIJA NOVAK

Izselit.

ANTON NOVAK

Zlepa ali zgrda.

JOLA

Prtljago pred vrata.

ANTON NOVAK

Uporabit vsa sredstva.

APOLONIJA NOVAK

Izklopit elektriko.

JOLA

Vodo.

ANTON NOVAK

Sneti okna, vrata.

SANDI (se navdušeno priključuje)

Ga izgnat z dimom.

APOLONIJA, JOLA IN ANTE SE OZREJO K SANDIJU.

ANTON NOVAK

Ti pa kar nehaj. Samo zakajal bi se!

SANDI

Mislil sem....

APOLONIJA NOVAK

Nimamo več časa mislit.

ANTON NOVAK

Dovolj smo trpeli.

APOLONIJA NOVAK

Pol stoletja.

JOLA

Kar je naše, ne damo, pa če nas jebejo!

SANDI (plaho)

Za vrat mi teče.

APOLONIJA NOVAK

Boriti se moramo z vsemi sredstvi.

APOLONIJA NOVAK

Ni vrag, da nam ne bo uspelo.

SANDI

Pa v čevlje tudi.

APOLONIJA NOVAK

Ne bomo odnehali.

JOLA

Staramo se.

APOLONIJA NOVAK

Nezadržno.

ANTON NOVAK

Stari pa ne bo tako hitro škripnil.

JOLA

Razen, če mu pomagamo.

VSI UTIHNEJO, VSI SE SPOGLEDAJO.

APOLONIJA NOVAK

To ni slaba ideja.

ANTON NOVAK

Ne, sploh ni slaba ideja.

SANDI KIHNE.

SANDI

Apčih!

VSI ZAROTNIŠKO PRIKIMAJO.

Vojna.

SREDI STOPNIŠČA STOJIJO VSI, RAZEN

PEPIJA.

ANTON NOVAK

Kje pa je?

JOLA

Rekel je, da bo med prvim in drugim nadstropjem

točno ob štirih in petnajst minut

APOLONIJA NOVAK

To bo pa potem vsak hip.

SANDI

Na moji uri še manjka minutka.

ANTON NOVAK

Ne vem zakaj, ampak imam takšen neumen

občutek, kot da stojim na železniški postaji in ne sredi lastne denacionalizirane posesti.

ZDAJ SE ZASLIŠI DOLG PISK, KI PA JE ZELO PODOBEN PISKU LOKOMOTIVE.

"FIJUUUUUU! FIJUUUUUUU!" ZGORAJ SE NA STOPNICAH POJAVI PEPI. V NAROČJU IMA MODEL KRASNE LOKOMOTIVE, KAKRŠNA JE VOZILA PO NAŠIH PROGAM PRED PRVO VOJNO...PEPI OPONAŠA PIHANJE IN SOPIHANJE LOKOMOTIVE, ZRAVEN PA VSAKE TOLIKO ČASA ZAPISKA KOT ČISTO PRAVA LOKOMOTIVA...

GOSPOD PEPI

Fijuuuuuuuuu! Smo že tuuuuuuuu!

APOLONIJA NOVAK

Saj ne morem verjet!

PEPI SE Z LOKOMOTIVO V NAROČJU SPUSTI PO STOPNIŠČNI OGRAJI.

GOSPOD PEPI

Točno kot avstroogrška ur'ca!

SANDI

Kar je res, je res.

GOSPOD PEPI

Poglejte lepoticco! Lokomotiva *en tisoč devetsto dve*! Takrat je bil Cankar na višku ustvarjalnih moči. In takile hlaconi so vozili po državi. Lahko jo tudi potipate! Moje delo! Tri tisoč dvesto ur sem porabil zanjo. Dajte, potipajte, potipajte!

SANDI

Jaz bi pa res...

JOLA

Sandi! Da se mi je ne dotakneš!

SANDI

Pa saj je samo lokomotiva.

ANTON NOVAK

Nismo prišli sem zato, da bi šlati modele *lokomotiv*!

GOSPOD PEPI

Prav ste rekli, moj spomin je še vedno živ... In še kako živ. Čisto vse vem, na primer, bil je petek, 11. september *en tisoč devetsto devet*, ko je se je poročila princesa Ana Marija s španskim princem Alfonsom...

APOLONIJA NOVAK

Prišli smo, da bi se skupaj pogovorili. Saj sami nastali situaciji nismo *kos*...

GOSPOD PEPI

Oja, res je, kar pravite, princesa Ana Marija je

imela obupen *nos*. Ampak, tudi njena mati je imela takšnega, no, danes bi to uredili s kakšno operacijo, v tistih časih je pa pomagalo samo, če si se vrget pod vlak, tako kot tista mlada punca leta trinpetdeset na progi Sevnica...

APOLONIJA NOVAK (ga na ves glas prekine)

Gospod Pepi!

GOSPOD PEPI

Prav imate, to sem jaz!

APOLONIJA NOVAK (glasno)

Prišli smo, da se *po-go-vo-rimo*.

GOSPOD PEPI

Ja.

ANTON NOVAK

Na kratko: dajemo vam odpoved. Od-po-ved!

GOSPOD PEPI

A, tako!

ANTON NOVAK

Tako. V mesecu dni se morate izselit.

GOSPOD PEPI

Ampak, jaz imam odločbo.

APOLONIJA NOVAK

Mi tudi.

GOSPOD PEPI

Ampak, jaz imam odločbo, da lahko tu stanujem.

APOLONIJA NOVAK

Mi pa odločbo, da je vse to naše. *Na-še!* Upam, da ste slišali.

GOSPOD PEPI

Prav, meni kar *paše*. Vi imate odločbo in jaz imam odločbo.

ANTON NOVAK

Saj to je neverjetno! Imam občutek, da se pogovarjam z gluščem.

SANDI

Ampak, gospod Pepi ima zares odločbo.

ANTON NOVAK

A zdaj boš pa še z njim potegnil? A ni dovolj, da si mil hčer nategnil?

SANDI

Ante, res te ne razumem...

ANTON NOVAK (mu spet po kaplarsko izstopijo žile na vratu)

Tu ni kaj za *razumet*, in kdo ti je dovolil, da me kličeš Ante?! zate sem Anton! In z mano lahko govoriš le, če razumeš, razumeš?

JOLA

Sandi, reči, da razumeš.

SANDI

Če pa ne razumem.

GOSPOD PEPI

Oprostite, ker motim, ampak, jaz bi vam zdaj, ko smo se vse tako lepo dogovorili, srčno rad pokazal svojo zbirko modelov lokomotiv. Kaj se pa zamudimo! Jih imam spodaj, v kleti. Vse sem sam naredil. Petdeset let sem vložil v lokomotive imam res krasno zbirko. Muzej na Dunaju se je že zanimal zanje, ampak jaz nisem bil za to, teh trideset let, kolikor jih imam še pred sabo, bi rad imel svoje lokomotive pri sebi...

JOLA

Trideset let! Moj bog!

APOLONIJA NOVAK (precej nervozno)

Ne zanima nas vaša zbirka, mi bi samo radi, da se skidate ven in da bomo lahko hišo prodali, prodali, prodali, prodali, prodali... Joj, zmešalo se mi bo, zmešalo se mi bo...

ANTON NOVAK

Pomiri se Apolonija, Polonca moja, pomiri se! Vidite, kaj ste naredili iz moje žene. Duševno in telesno razvalino! Pa še včeraj je bila to mlada ženska!

SANDI

Vedno bolj mi je jasno, zakaj se kapitalisti tako hitro postarajo.

ANTON NOVAK

Ti pa tiho! In brez pripomb! Sicer te pošljem ribat stranišča!

JOLA

Očka, nisi več v vojski.

ANTON NOVAK

Kako, da ne! Tale stanovalec hoče vojno! Prav, pa jo bo dobil, vojno!

GOSPOD PEPI

Ja, ja, vam dam kar prav. Vojna je huda reč. Sem preživel tri vojne, in te zadnje niti ne štejem, zato vam lahko mirne vesti pritrdim: vojna je čista svinjarija.

ANTON NOVAK

Sami ste hoteli! Sami ste me izzvali! Vojna!!

Upam, da veste, da boste imeli posla s profesionalcem!

GOSPOD PEPI

Ah, tudi jaz sem bil častnik. V prvi vojni... Ja, mislim vsaj, da je bilo v prvi. Še zdaj imam neke odlikovanja.

ANTON NOVAK (zakriči)

Alo, fántje, kar noter!

DELA VCI V MODRIH KOMBINEZONIH
PRIDEJO V HIŠO IN ZAČNO SNEMAT VRATA
IN OKNA.

GOSPOD PEPI

Kaj pa je to? Novi stanovalci?

ANTON NOVAK

Ne, samo okna in vrata gredo na popravilo.

APOLONIJA NOVAK

Hiša je dotrajana...

ANTON NOVAK

In potrebna popravi. (glasno) Po-pra-vil! Slišite!!

GOSPOD PEPI

Ampak, zdaj je zima...

ANTON NOVAK

A res? Nisem opazil. Pa saj tudi ni važno, lastniki moramo skrbeti za hišo v vseh letnih časih, vrata in okna pa niso bila popravljena že desetletja ... Fantje, čisto vsa okna odpeljite, tudi tista okenčka v kopalnici in stranišču...

GOSPOD PEPI

Pa se nič ne bojite, da bo voda v ceveh zmrznila?

ANTON NOVAK

Sploh ne! He, he, he... In to zato, ker smo jo že zaprli... Za-pr-li! Upam, da ste to tudi slišali!

GOSPOD PEPI

Kako se bom pa bril?

ANTON NOVAK

Boste že. Saj ne bo dolgo trajalo. Kakšen mesec, mogoče dva, potem bodo pa okna že adaptirana in na pomlad spet dostavljena nazaj na svoje mesto. Točno tako *bo!*

GOSPOD PEPI

Prav stre rekli. *Mrzlo bo. Zelo mrzlo!*

ANTON NOVAK

Točno tako. Sicer pa, gospod Pepi, še vedno se lahko odselite v kakšno toplo sobico. Z lokomotivami vred.

SANDI

Ampak, Pepi ima vendar odločbo!

APOLONIJA NOVAK (še vedno precej živčno)

Mi tudi, in zato lahko svobodno adaptiramo vrnjeno lastnino, lastnino, lastnino, lastnino, lastnino... Joj, spet se mi meša, spet se mi meša...

SANDI

Ampak, zdaj je vendar zima...

ANTON NOVAK (*zatuli*)

Ti, ampak-ampakijevič! Izdajalec vegetarijanski! Takšne, kot si ti, v vojnih razmerah eliminiramo po hitrem postopku..

SANDI

Eliminirate? Zakaj pa?

JOLA

Sandi, lepo te prosim, tih bot!

SANDI

Če pa ne razumem.

JOLA

Samo tih bot!

SANDI

Prav.

Kako prehladiti dinozavre?

NOČ. ISTO PRIZORIŠČE, VENDAR BREZ VRAT IN OKEN. ZUNAJ NEVIHTA. NA SREDI SOBE, TIK POD STOPNICAMI, STOJI ŠOTOR. ŠOTOR SREDI STOPNIŠČA! OD ZUNAJ DVA SNOPI BATERIJSKE SVETLOBE, KI BEGATA SEM IN TJA, POTEM PA LE PRITAVATA V PROSTOR.

ANTON NOVAK

Misliš, da je že?

APOLONIJA NOVAK

Dva tedna je že, kar smo sneli okna in vrata.

ANTON NOVAK

Mogoče se je pa že izselil.

APOLONIJA NOVAK

Jaz bi se davno. Takole živeti v mrazu.

ANTE SVETI Z BATERIJO OKOLI. SVETI V SOBE.

ANTON NOVAK

Gospod Pepi! Pepi, kje ste? Halo! Ste še živi? ANTE IZGINE V NEKI SOBI... APOLONIJA PA ZATAVA PO PROSTORU... ZDAJ SE V ŠOTORU POD STOPNICAMI PRIŽGE LUČ. ŠOTOR ZASVETI KOT KAKŠNA ZNOTRAJ OSVETLJENA KRSTA. APOLONIJA VRISNE.

APOLONIJA NOVAK

Aaaaaa!

OD ZGORA SE SPUŠČA ŠE NEKDO. IMA ČRTASTO PIŽAMO, NA OBRAZU PA PLINSKO MASKO IZ PRVE VOJNE, OKROG VRATU ŠAL, NA ROKAH DEBELE NOGAVICE IN SPOLOH DELUJE, KOT DA IMA ČRTASTO PIŽAMO OBLEČENO PREKO ZELO TOPLE

IN VOLNENE OBLEKE.... APOLONIJA
VRISNE...

APOLONIJA NOVAK

Aaaaaa!

Z DRUGE STRANI SE POJAVI ŠE ENA
ČRTASTA PIŽAMA S AVSTROOGRSKO
ČELADO NA GLAVI, TUDI OVITA V ŠAL...
APOLONIJA VRISNE...

APOLONIJA NOVAK

Aaaaaa!

IZ SOBE V OZADJU SE VRNE ANTE Z
BATERIJO. Z NJIM GRE ŠE ENA OSEBA V
ČRTASTI PIŽAMI IN S PLINSKO MASKO NA
OBRAZU.

ANTON NOVAK

Gospod Pepi, mislil sem, da ste se že odselili?
ZDAJ TUDI ANTE NA SVOJO GROZO
ZAGLEDA TRI PEPIJE IN ČETRTEGA, KI
LEZE IZPOD ŠOTORA.

ANTON NOVAK

Apolonija, kaj pa je zdaj to?

APOLONIJA NOVAK

Ne vem... Ne vem... Vedno več jih je... Zdi se mi,
da mraz zelo ugodno deluje na njihovo
razmnoževanje... (*se noro zareži*) Meša se mi,
meša se mi....

ANTON NOVAK

Apolonija, pomiri se... (*na ves glas in strogo*) Kdo
od vas je Pepi?

VSE ŠTIRI ČRTASTE PIŽAME MOLČIJO.

ANTON NOVAK

Še enkrat vprašam, kdo....

ZDAJ SE IZ KLETI PRIMAJE ŠE ENA
OSEBA V ČRTASTI PIŽAMI. OVITA V ŠAL, NA
ROKAH IMA VOLNENE ROKAVICE, NA
PRSIH PA PRIPETA ODLIKOVANJA IZ PRVE
VOJNE... TO JE PEPI ČISTO ZARES...

GOSPOD PEPI (*zakriči*)

Kamaradi, naprej! Zgrabite jih! Zgrabite
kradljivce!

ANTON NOVAK

Kaj vam pa je...?

APOLONIJA NOVAK

Ante, še kar naprej se mi meša, meša se mi ...

PEPI JE ZDAJ PRIŠEL BLIŽE.

GOSPOD PEPI

O, pa saj to ste vi, denacionaliziranci! Oprostite,
ker smo vas prestrašili. Veste, svet je poln barab in
kradljivcev!

ANTON NOVAK

Kdo pa so tile?

GOSPOD PEPI

Ja, ja... Ko ni bilo oken in vrat so kar prihajali in
odnašali pohištvo... Pa sem se organiziral.
Organizacija je vse! Na železnici smo to včasih
dobro vedeli. Nobenih zamud! Kaj se pa
zamudimo!

ANTON NOVAK (*glasno*)

Gospod Pepi, kdo so ti ljudje?

GOSPOD PEPI

A, to? To so moji prijatelji, upokojeni
železničarji. Smo utrdili krepko fronto. Veste, če
mi ukradejo moje lokomotive, bo to čista
katastrofa. Kdo bo potem še vedel, da je nekoč
obstajal svet po katerem so vozili hlaponi...

ANTON NOVAK

Pepi, s kakšnim dovoljenjem imate tukaj neznane
ljudi?

GOSPOD PEPI (*spet ne sliši*)

Ja, prav imate, vsi smo železničarji. Vsi sami
upokojenci.

ANTON NOVAK (*razločno*)

Ne to! Zakaj so ti ljudje tu?

GOSPOD PEPI

A, to! Oni tu stanujejo. Začasno, seveda.

ANTON NOVAK

S kakšno pravico? Na tuji lastnini?

GOSPOD PEPI

Poklical sem jih zato, da zaščitim svojo lastnino.
Saj veste, lokomotive. Ne bi rad, da bi mi ukradli
lokomotive, tako kot so vse ostalo.

ANTON NOVAK

Kaaaaj?

APOLONIJA NOVAK

Ante? Kaj se je zgodilo? A so nam res pokradli
ves barok?

ANTON NOVAK

Ne... Počakajte... Pepi!

GOSPOD PEPI

Prav imate, to sem jaz!

ANTON NOVAK (*glasno*)

Kaj so ukradli?

GOSPOD PEPI

Vse. Omare, preproge, slike, celo intarzijski parket so ven pulili... Vse. Sem kar gledal. Nisem mogel verjeti. V mojih časih niso tako kradli. O, ne! Najprej je bilo vse cesarjevo, potem je bilo vse državno, potem je bilo vse naše... In nikoli niso tako kradli. Zdaj pa poberejo vse, kar ni zaklenjeno. Brez ženiranja. Ja, včasih, ne rečem, se je pojavil kakšen Ožbolt, pa Rokovnjač, pa še kakšen Rihtarič in mogoče še Uzmovič, ampak jih je bilo vsaj sram, zdaj pa nič... Zagledam jaz zadnjič ena dva fanta, zelo spodobna, zelo lepo počesana, v temno modrih oblekah in kravatah, kako iz zgornjega nadstropja nosita tisto sliko...

APOLONIJA NOVAK

Jezusna, pa je šel moj barok!

GOSPOD PEPI

Nosita tako eno sliko, pa rečem: "*Hopla, fanta! Pa vaju imam! Kam pa kam s tujo lastnino?*" Onadva pa: "*Kaj pa ti je dedek! A ne veš, kje živiš? Vse, kar ni zaklenjeno, mora obvezno dobit lastnika!*" In sta jo odnesla. "*Počakajta,*" sem rekel, "*to je kraja!*" joj, kako sta se zasmejala, tako sta se smejala, da sta skoraj po stopnicah padla.

APOLONIJA NOVAK

Zmešalo se mi bo, zmešalo, zmešalo, zmešalo...

GOSPOD PEPI

No, in tako sem se samoorganiziral, poklical prijatelje železničarje, da smo zaščitili moje lokomotive. Veste, ne bi preživel, če bi mi jih olastnili.

APOLONIJA NOVAK

Vidiš, Ante! To je ta tvoja genialna ideja!

ANTON NOVAK

Polonca, sprijazni se, v vojnah so tudi žrtve.

GOSPOD PEPI

Imate čisto prav, še mrtve bi okradli! Ampak, zdaj vam ni treba skrbeti. Jaz in moji fantje čuvamo hišo.

APOLONIJA NOVAK

Zdaj, ko je vse prazno, prazno, prazno, prazno...

GOSPOD PEPI

Res je, stanje je porazno, da ne rečem izropano, ampak, situacijo držimo trdno v svojih rokah, če nismo v prvi vojni *Doberdoba* spustili iz rok, zdaj tudi ne bomo klonili pred tatovi... Od zdaj naprej ste lahko brez skrbi. Z obnovo oken vam ni treba čisto nič hitet. Je tako fantje?

VSI ŽELEZNIČARJI V ČRTASTIH

PIŽAMAH (hkrati in zagnano)

Tu dileme prav nobene ni, saj železničar za vas skrbi!

GOSPOD PEPI

A ste slišali? To je enotnost! Vsi skupaj imamo več kot štiristo let, pa smo še vedno složni! Nikar ne skrbite za nas. Smo si postavili šotore, veste, izkušnje iz prve vojne vedno prav pridejo.

ANTON NOVAK (jezno)

Prav. Bitka je izgubljena. Vojna pa še ne? Ne in ne!

GOSPOD PEPI (spet narobe sliši)

Vre, že vre! Seveda vre! Spodaj v kleti *mineštrca* v loncu vre. Bosta vidva tudi? Za vse bo dovolj ob skupnem kotlu, kot v dobrih starih časih! Kaj se pa zamudimo!

ANTON NOVAK (zakriči)

Ena nula za vas, Pepi? Jutri pripeljejo vrata in okna! Ampak, še ni konec! Vojne še ni konec!

ANTE POGRABI APOLONIJO IN JO

VEHEMENTNO ODVLEČE IZ HIŠE.

GOSPOD PEPI

Kdo bi razumel! Z mlajšimi se super štekam, s tole generacijo pa sploh ne. Fantje, gremo na mineštro!

VSI ŽELEZNIČARJI V ČRTASTIH

PIŽAMAH (hkrati in zagnano)

Tu dileme prav nobene ni, saj železničar za vas skrbi!

Izganjanje se nadaljuje.

HIŠA IMA SPET VRATA IN OKNA. SEVEDA PA JE OKRADENA. IZPRAZNJENA. NIKJER NOBENIH PREPROG, POHIŠTVA, SLIK... SAMO PRAZNE STENE. SANDI IN PEPI SEDITA POD STOPNICAMI. SANDI JE PRAVKAR ZVIL ZNAČILNO CIGARETO IN SE PRIPRAVLJA, DA BO POTEGNIL EN DOLG DIM.

GOSPOD PEPI

Tako kot za ljudi, velja tudi za države. Mladi ljudje počnejo vse sorte neumnosti. Po neumnem so zaletavi, hitri, nepredvidljivi...

SANDI

Pepi, a boš en dim?

GOSPOD PEPI

A, če kadim? Uh, nikoli nisem, ampak zdaj pa bom. Čisto prav imaš, kaj se pa zamudim!

PEPI POTEKNE DIM, KOT PRAVI IN
PREIZKUŠEN KADILEC.

GOSPOD PEPI (*nadaljuje*)

Mladi ljudje imajo občutek, da morajo narediti vse na novo, da se začne vse od začetka. In mlade države tudi. Kar naprej nekaj spreminjajo, obračajo, sprevračajo, postavljajo na glavo, zato da bi na koncu vse spet bilo tako, kot je bilo v stari Avstrogrski. Vidiš, zato pa imam rad stare lokomotive. Stare lokomotive so bile že kar takoj stare. Razumeš! Častitljive! Nikoli niso bile mlade. Vedno so bile stare lokomotive! Jasno, da sem, kot upokojeni železničar, do lokomotiv lojalen, da ne rečem sentimentalni, ampak ne gre samo zato... Uf, je pa tale tobak super! Ena a!

DA CIGARETO SANDIJU, KI SPET
POTEKNE EN DOOOOLG DIM.

SANDI

Super! Ena a!

GOSPOD PEPI

Človek mora v življenju marsikaj poskusiti. A veš, da sem prav vesel, da si mi dal ta dim...

SANDI

Hi, hi, hi, to je moja *strategija*.

GOSPOD PEPI

Ti dam kar prav. Res je *svinjarija*. Rak na grlu, pa na pljučih... Čeprav so železničarji znani po tem, da veliko konzumirajo. Hočem reči, cigaret pa alkohola in tako... Seveda pa je to novodobna predstava o železničarjih. V rajni državi smo bili nekaj posebnega. Uniforme, pa našitki, zlati gumbi, ob nedeljah bele rokavice in medeninaste piščalke...

SANDI MU SPET PONUDI CIGARETO, PEPI
JO VZAME IN NAREDI (TAKO, KOT JE VIDEL
SANDIJA) EN DOLG DOOOOOLG DIM.

SANDI

Pepi, hi, hi, hi, daj, zaupaj mi, zakaj se nočeš preseliti. A veš koliko, hi, hi, hi, ljudi bi osrečil? Jola bi bila tako *srečna*!

GOSPOD PEPI

Se tudi strinjam! Rajnka država je bila *korektna* še pa še. Če si hotel stanovanje, si ga slej ko prej tudi dobil.

SANDI IN PEPI SI IZMENJAVATA
CIGARETO. SANDI JE VEDNO BOLJ ZADET,
PEPI PA NIKAKOR. NASPROTNO, VEDNO

BOLJ NORMALEN JE.

SANDI

Hi, hi, hi... Sploh me ne *slišiš*, hi, hi, hi...

GOSPOD PEPI

Me veseli, da ti tudi tako *misliš*.

SANDI

Veš, Pepi... Kaj sem že hotel reči... Hi, hi, hi...
Reči peči teči... Hi, hi, hi...

GOSPOD PEPI

Tale tobak! Super! Ena a, kot sem že rekel.

SANDI

Zadeva je čist simpl, hi, hi, hi... Če *hočmo* bit srečni, mislim, Jaz in Jola in stara dva, potem, hi, hi, nas ti, Pepi, strašno motiš. Daj, povej, kaj hočeš v zameno... Hi, hi, hi... Sem pa pozabil, kakšno zameno... Joj, Ante bo čist *pošizil*, ko bo slišal, da sem pozabil po kaj sem prišel... Hi, hi, hi...

GOSPOD PEPI

Prav imaš, to sem jaz.

SANDI

Potem si ti Pepi absolutno napoti, hi, hi, hi. Zato te je treba izganjat z dimom, kot kakšnega polha iz luknje...

PEPI IN SANDI SI PODOJATA CIGARETO.

GOSPOD PEPI

Se strinjam. In zato si mi tudi *všeč*. Zato se tudi tako dobro štekam z mlajšo generacijo. Vi ste popolnoma neobremenjeni. Jaz, priznam, sem ljubitelj lokomotiv in Avstrogrske, zato sem malce konzervativen. Hočem imeti red. Red kot na voznem redu. Ja, zdaj pa je čas, da grem v prvo nadstropje in potem dol v klet, k svojim lokomotivam.

PEPI VSTANE IN SE ODPRAVI.

GOSPOD PEPI

Saj lahko tole cigaretko pokadim do kraja, kaj?

SANDI

Hi, hi, hi... Cigaretko petko betko... Hi hi hi...

GOSPOD PEPI

Super sva se štekala! Daj, Sandi, pa še pridi kdaj na obisk.

PEPI ZADOVOLJNO ODIDE.

VRATA SE ODPREJO. ANTE, KI JE VSE DO
SEDAJ ČEPEL ZA VRATI, VSTOPI.

ANTON NOVAK

Kako je šlo?

SANDI

Hi, hi, hi, hi... Polh bo še kar naprej v hišici?

ANTON NOVAK

Saj sem vedel. Ti in tvoja strategija zakajanja!

SANDI

Hi, hi, hi... V hišico nikogar ne spusti... Polh polhasti notri ždi.

ANTON NOVAK

Nič ne pomaga. Morali se ga bomo lotiti s specialnimi sredstvi.

Dokončna rešitev

VELIK HRUP. ZAGLEDAMO ANTONA NOVAKA, KAKO SE VZPENJA IZ KLETI IN V NAROČJU NOSI (TAKO, DA MU POKRIVA OBRAZ) MODELE LOKOMOTIV. MODELI SO PREKRASNI, LIČNO IZDELANI, PRAVI BISERI ROČNE IZDELAVE... ANTON MEČE MODELE LOKOMOTIV NA KUP... APOLONIJA NOVAK PA LOKOMOTIVE VEHEMENTNO RAZBIJA S TEŽKO MACOLO... IZ KLETI PRIHAJA JOLA. TUDI ONA IMA V NAROČJU MODELE LOKOMOTIV. POSTOPEK SE PONOVI... OB STRANI STOJI SANDI IN NASLONJEN NA MACOLO KADI (KAJ BI DRUGEGA). OČITNO SI JE VZEL MALO ODMORA...

IZ SOBE PRIHITI V SVOJI VEČNI ČRTASTI PIŽAMI PEPI. RAZBURJEN JE...

GOSPOD PEPI

Kaj pa počnete! Moje lokomotive!

ANTON NOVAK

To kramo moramo spraviti iz kleti.

APOLONIJA NOVAK

Zaradi deratizacije.

ANTE PODRŽI MODEL LOKOMOTIVE V ROKAH, APOLONIJA PA VESELO ZAMAHNE Z MACOLO MED ANTEJEVIMI ROKAMI IN ZELO LEP HLAPON GRE NA DVOJE.

GOSPOD PEPI

Neee! To je hlapon *Maksimiljan tretji*. Zgodovino uničujete! Spomine teptate!

ANTON NOVAK

Danes je važna higiena, ne pa zgodovina!

GOSPOD PEPI

Ampak, zakaj!?

ZDAJ JOLA SPUSTI NA KUP POLNO NAROČJE RAZNO RAZNIH LOKOMOTIV.

JOLA

Zaradi *podgan*.

GOSPOD PEPI

Kakšnih *sanj*?

ANTON NOVAK

Ne sanj, gospod Pepi, ampak (*zelo naglas*)

PODGAN!

GOSPOD PEPI

Podgan?

JOLA IZZA HRBTA POTEKNE VELIKO, DEBELO IN MASTNO, CRKNJENO PODGANO. DRŽI JO ZA REPEK IN JO ZIBA SEM IN TJA.

JOLA (*zelo naglas in razločno*)

Med vašo šaro so se zaredile podgane.

GOSPOD PEPI

Ne, to ni mogoče!

ANTON NOVAK

Oja, pa je. In zato moramo klet sprazniti in počistiti.

GOSPOD PEPI

Ampak, moje lokomotive... Zakaj jih uničujete?

APOLONIJA NOVAK

Imamo črno na belem...

APOLONIJA POTEKNE IZ ŽEPA DOKUMENT...

APOLONIJA NOVAK (*here*)

Citiram uradni odlok o uspešni deratizaciji...

"Vsled higienskega minimuma je treba nujno počistiti stanovanjske objekte, nadležne glodalce pa iztrebiti z vsemi sredstvi... Predvsem priporočamo, da vsiljivim in nevarnim prebivalcem naših domovanj, onemogočimo bivanje... To lahko naredimo na več načinov. Najbolj zanesljiv in uspešen je ta, da uničimo njihov življenjski prostor, da počistimo njihova bivališča, kjer se najraje zadržujejo..." Konec citata.

ANTON NOVAK

No, in ker smo ugotovili, da se v kleti podgane zadržujejo najraje v teje nekoristni šari, jo bomo pač uničili...

GOSPOD PEPI (*zelo nebogljen*)

Ampak, lokomotive so moje... Petdeset let sem delal...

ANTON NOVAK

Polonca, daj, bodi dobra, zamahni z macolco...

APOLONIJA NOVAK

Z največjim veseljem!

ANTE DRŽI MODEL, APOLONIJA PA ZAMAHNE MED ANTEJEVIMI ROKAMI IN

SPET SE PREKRASEN MODEL RAZČESNE NA
DVOJE.

GOSPOD PEPI

Počakajte, počakajte...

ANTON NOVAK

Nič ne slišim. Polonca, a ti kaj slišiš?

GOSPOD PEPI

Jaz bom počistil... Jaz...

APOLONIJA NOVAK

A veš, da čisto nič ne slišim.

ANTE VZAME S KUPA NOV MODEL IN GA
PODRŽI PRED APOLONIJO, KI ZAMAHNE IN
SPET OSTANETA V ANTEJEVIH ROKAH DVA
KOSA...

GOSPOD PEPI (skoraj joka)

To je moje.... To niso smeti...

ANTON NOVAK (se dela, da ne sliši)

Ne, ne, me čisto nič ne boli, nikar ne skrbite ...

GOSPOD PEPI

To je vendar zgodovina...

JOLA

Joj, bomo imeli dela! V kleti je še pa še
zgodovine!

GOSPOD PEPI

Nehajte, nehajte! Kaj bi radi od mene? Kaj?

APOLONIJA NOVAK

Ante, se mi zdi, da sem nekaj slišala.

ANTON NOVAK

Madona, tudi meni se je nenadoma povrnil sluh!
PRENEHAJO Z UNIČEVANJEM.

GOSPOD PEPI

Kaj bi radi od mene?

ANTON NOVAK (zelo glasno)

Da se preselite v kakšen prijazen dom.

APOLONIJA NOVAK (histerično maha z
macolo okoli)

In to takoj, sicer bom znorela, znorela, znorela...

GOSPOD PEPI

Ampak, jaz imam vendar odločbo...

ANTON NOVAK

Mi tudi. Deratizacijsko.

ANTE ZAGRABI NOV MODEL IN
APOLONIJA GA V NJEGOVIH ROKAH V HIPU
RAZČESNE...

GOSPOD PEPI

Počakajte! Počakajte! Grem. Grem.

APOLONIJA NOVAK

Res?

GOSPOD PEPI

Res. Sam bom poskrbel za moje lokomotive...

ANTON NOVAK

Saj sem vedel, da ste pameten železničar. Vedel
sem, da se boste tako odločili, zato sem že kar
naročil fante, da bojo naložili vaše stvari...

Kamion zunaj že čaka...

GOSPOD PEPI

Ampak... Vse življenje sem bil podnajemnik.

Kam naj grem?

APOLONIJA NOVAK

Tudi za to smo poskrbeli. Najeli smo vam sobico.
V enih ličnih barakicah... Kar spakirajte se...

(histerično zakriči) Ste me slišali?

PEPI PRIKIMA IN SE UMIKA PROTI
STOPNICAM, KI VODIJO V ZGORNJE
NADSTROPJE.

GOSPOD PEPI

Prav... Grem... Samo oblečem se... Takoj bom,
takoj bom...

ANTON NOVAK (narejeno prijazno)

Le kar, le kar... In kar čas si vzemite! Če smo
čakali petdeset let, lahko pa še nekaj kratkih
minut!

GOSPOD PEPI IZGINE V ZGORNJEM
NADSTROPJU.

Pa ravno zdaj, ko smo denacionalizirani!

SANDI

Kaj pa, če ne delamo prav?

ANTON S KUPA POBERE MODEL
LOKOMOTIVE.

ANTON NOVAK

Kaj ne delamo prav, kaj ne delamo prav! Zdaj mi
bo pa že vsak vegetarijanec pamet solil.

SANDI (sila resno)

Kot vegetarijanec sem prepričan, da je v zelenjavi
in sočivju čisto dovolj soli.

JOLA

Sandi, lepo te prosim, tih bot!

SANDI (ubogljivo)

Prav.

ANTON NOVAK

Dovolj imam sočutja! Kdo pa je bil z mano
sočuten, kdo, te vprašam, pametnjakovič?!

APOLONIJA DVIGNE MACOLO VISOKO
NAD SVOJO GLAVO IN Z DIVJIM IZRAZOM V

OČEH POGLEDA MODEL LOKOMOTIVE V
ANTONOVIH ROKAH.

APOLONIJA NOVAK

Še tega bom... Saj se ne morem premagat...

ANTON RAZLAGA SANDIJU IN JOLI, NE
DA BI VEDEL, DA APOLONIJA Z MACOLO
CILJA NA MODEL V NJEGOVIH ROKAH...

ANTON NOVAK

O, ne! Svojih pet minut ne bom zamudil, vse
življenje sem kimal in se strinjal, zato mi zdaj
nihče ne bo pokvaril veselja...

SANDI

Jaz samo mislim, da smo pravzaprav vsi
podnajemniki... Hočem reči, da smo v svojem
telesu vsi samo podnajemniki

APOLONIJA ZAMAHNE S SLASTJO...

APOLONIJA NOVAK

Razsuvanje zgodovine je močnejše od mene!

V ISTEM TRENUTKU SE ANTON
NESREČNO OBRNE...

ANTON NOVAK

Ti travar, pa kar nehaj s to svojo transplantacijo!

JOLA

Transcendenco, očka, transcendenco!

APOLONIJA ZAMIŽI IN ZAMAHNE...
SEVEDA NAMESTO PO MODELU

LOKOMOTIVE UDARI ANTONA TOČNO V
SREDO TEMENA ...

ANTON NOVAK (kot da se ni nič zgodilo)

Ti boš mene, ti, vegetarijanec vegetativni, učil,
kaj je to transplantacija...

ANTON NENADOMA OBMOLKNE....

UDAREC JE Z RAHLO ZAMUDO LE PRIŠEL
DO NJEGA... ANTON ZAŠKILI IN PADE PO
TLEH.

APOLONIJA ODPRE OČI.

APOLONIJA NOVAK (ponosno)

Ta pa je bila ena votla lokomotiva! Prav čutim,
kako sem jo na sredo zadela!

SANDI IN JOLA SE SKLONITA NAD
ANTONA.

SANDI

Na, pa je v transcendenci!

JOLA (zgroženo)

Mamica, očka si ubila.

APOLONIJI PADE MACOLCA IZ ROK. TUDI
ONA SE NAGNE NAD SVOJEGA
NEZAVESTNEGA MOŽA...

APOLONIJA NOVAK

Pa ravno zdaj, ko smo denacionalizirani!

KONEC PRVEGA DEJANJA

DRUGO DEJANJE

Spomini na prihodnosti

ISTO PRIZORIŠČE KOT V PRVEM DEJANJU. NOTRANJOST VILE. VELIKA SOBANA S STOPNIŠČEM, KI VODI V ZGORNJE NADSTROPJE... OB STRANEH VRATA, KI SE ODPIRAJO V DRUGE PROSTORE... Vendar: ZDAJ JE VSE BLEŠČEČE, VRATA IMAJO DRUGAČNE OBLIKE, TUDI OKNA SO DRUGAČNA, ČEPRAV NA ISTIH MESTIH, KOT V PRVEM DEJANJU... VSEPOVSOD JE STEKLO, SREBRNA KOVINA, PO STENAH PA JAKO MODERNISTIČNI UMETNIŠKI IZDELKI, KI SE GIBLJEJO IN BRBOTAJO... PROSTOR JE OSVETLJEN S HLADNO SVETLOBO RAZLIČNIH BARV... VSEPOVSOD STOJIJO MIZICE NA ELEGANTNIH SREBRNIH NOGAH, NA MIZAH SO RAČUNALNIŠKI EKRANI, NA KATERIH SE NEPRESTANO SPREMINJAJO ŠTEVILKE (VSE SKUPAJ IZGLEDA KOT KAKŠNA FUTURISTIČNA BORZNA HIŠA).

PRI ENEM OD EKRANOV STOJI **APOLONIJA NOVAK**. OBLEČENA JE V VIJOLIČNO OBLEKO ZELO FUTURISTIČNEGA KROJA, LAŠE IMA SIVE, Z VIJOLIČNIM PRAMENOM, KI JI PADA PREKO ČELA, IN TUDI SICER ZGLEDA BIZARNO... TUDI VSI NASTOPAJOČI, KI JIH **POZNAJO** IZ PRVEGA DEJANJA, BODO OBLEČENI V RAZLIČNE ENOBARVNE OBLEKE ZELO FUTURISTIČNIH KROJEV. IN VSI SO MALO BOLJ SIVI V FRIZURE, ČEPRAV SO ŠE VEDNO ISTI LJUDJE.

APOLONIJA NOVAK SE POGOVARJA Z EKRANOM, NA EKRANU PA SE, KOT ODGOVOR, SPREMINJAJO ŠTEVILKE.

APOLONIJA NOVAK

Koliko kotira? Sedemindeset odstotkov več? Super. Polovico od tega prodaj... Drugo polovico pa bomo zadržali še tri leta, potem pa bomo prodali še to... Do takrat bo odstotek še dvakrat večji... Aha, še to, pošlji mail na notranjo upravo... Naj pošljejo antiteroristične oddelke in spraznijo poslopja od številke osemindeset do sto štirindeset... Približno deset tisoč podnajemnikov je tam... Brezkompromisno naj jih deložirajo. V ponedeljek naj pridejo rušit. V

sredo pa lahko že začnemo z novo gradnjo. Uh, koliko dela! In za vse sem sama! (se spet obrne k ekranu)

Koliko dolžnikov imamo? (bolj natančno pogleda na ekran) U, jebemoboga! Vedno več jih je! In dolžni so za eno leto... Več kot polovica! Sranje! Prekleta človeška hvaležnost! Vse jim daš, zgradiš topli dom, potem pa ne plačajo... In koliko jih je tistih, katerim nimamo kaj zarubit? (spet pogleda) Več kot polovica od polovice. 7343! Katastrofa! In kako naj izterjam? Če nimajo, še država ne vzame! Oja, pa bo, vse bom dobila nazaj, vse, kar so mi dolžni!

VSTOPI ANTON NOVAK. GLAVO IMA POVITO, OBLEČEN PA JE V DOLGO SPALNO SRAJCO. DELUJE KOT ČLOVEK, KI SE JE RAVNOKAR PREBUDIL Z DOLGEGA, DOLGEGA SNA.... APOLONIJA GA ZAČUDENO POGLEDA, POTEM PA VESELO VRISNE.

APOLONIJA NOVAK

Moj Ante, joj, moj Ante!

ANTON NOVAK

Kaj se dereš! Au! Glava me boli!

APOLONIJA STEČE DO VRAT V OZADJU, JIH ODPRE IN KLIČE.

APOLONIJA NOVAK

Jola, Jola, takoj pridi sem! Očka se je prebudil!

IZ SOBE PRIDE JOLA, TAKOJ ZA NJO PA MAJORDOM ŠPILETIČ. TUDI JOLA JE OBLEČENA ZELO FUTURISTIČNO, PRAV TAKO TUDI MAJORDOM ŠPILETIČ, KI PA IMA NA GLAVI ŠE VEDNO ZNAČILNO BELO KAPICO.

JOLA

Kaj...? Joj, očka!

PLANE K OČKU IN GA KOT OBNORELA POLJUBLJA IN OBJEMA.

ANTON NOVAK

Au! Glava, kaj se je zgodilo z mojo glavo?

APOLONIJA NOVAK

Ah, Ante, nič omembe vrednega!

ANTON NOVAK

In zakaj ste vsi tako čudno oblečeni? Polonca, kako si se postarala. Pa ti Jola tudi!

JOLA

Očka moj! Vsi smo se postarali.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Absol(j)utno smo se postarali. Kaj se ne bi, očka, ko pa ste tako dolgo spali.

ANTON NOVAK

Kaj pa ta Sadiku Jakubi dela tu?

MAJORDOM ŠPILETIČ

Oprostite očka, nisem Sadiku Jakubi, saj se gotovo spomnite, Jakubi sem bil včasih, zdaj sem že dolgo Majordom Špiletič. Še vedno pa sem grosist. Znan kot *nakupovalno grosistični center Špiletič*.

Seveda pa sem za domače še vedno Sadiku...

ANTON NOVAK

In zakaj me kličete očka? Jaz nisem noben očka, razumeš ti mene.

JOLA

Očka, z Majordomom sva poročena.

ANTON NOVAK

In kje si pustila tistega zadimljenega vegetarijanca?

JOLA

Ah, pobegnil je na drugo stran.

ANTON NOVAK

Kam?

JOLA

Ne bi zdaj o tem, preveč je koplicirano.

ANTE NOVAK

In ti si se spečala s tem nakupovalnim grosistom. Pa to ni res. Človek samo malo zapre oči, pa je že vse narobe.

ANTE SE OGLEDUJE PO PROSTORU.

ANTON NOVAK

Kaj ste naredili s hišo? Kot da smo v galeriji moderne umetnosti.

APOLONIJA NOVAK (previdno)

Ante, veš, zelo, zelo dolgo si bil odsoten...

JOLA (zelo previdno)

Zelo, zelo dolgo si spal.

ANTON NOVAK

Spomnim se, da sem držal v roki neko reč... Neko igračo.... Lokomotivo... pred mano je stal tisti tvoj vegetarijanec zakajeni in me zadimljeno gledal, potem....

JOLA

Si dobil pa po glavi.

ANTON NOVAK

Že vem, tisti podnajemnik me je... Zahrbtno me je, ker smo ga postavili na cesto...

APOLONIJA NOVAK

Jaz sem te.

ANTON NOVAK

Ti!? Polonca! Ampak *zakaj*?!

APOLONIJA NOVAK

Ah, sem že pozabila. Tako dolgo je že od tega... Mislim, da sem se zmotila ali pa kaj podobnega.

Glavno je, da si se zbudil!

MAJORDOM ŠPILETIČ

Oče moj, po sedemnajstih letih spanja izgledate abol(j)utno spočiti.

ANTON NOVAK

Sem vam že rekel, da me ne kličete *oče*. Nisem vaš oče, razumeš?

JOLA (ukazovalno)

Sadiku, reči, da razumeš!

MAJORDOM ŠPILETIČ (ubogljivo)

Razumem.

ANTON NOVAK

In sploh stojte mirno, kadar govorite z mano... (*utihne, mu je nenadoma jasno*) Kaj ste rekli...? Sedemnajst let? Da sem spal sedemnajst let?

APOLONIJA NOVAK

Zdravniki so rekli, da sem kar dobro udarila.

ANTON NOVAK (ne more verjeti)

Sedemnajst let!!

MAJORDOM ŠPILETIČ

Ja, in v sedemnajstih letih se zgodi marsikaj.

JOLA

Očka, ne boš verjel. Minilo je kot blisk.

ANTON NOVAK

A si v tem času vsaj diplomirala?

MAJORDOM ŠPILETIČ

Manjkata ji samo še dva izpita.

ANTON NOVAK

Kaj se pa vi kar naprej oglašate?

APOLONIJA NOVAK

Ante, pomiri se... Zdravniki so rekli...

ANTON NOVAK

Da si kar dobro udarila. Ja, si že povedala.

APOLONIJA NOVAK

Rekli pa so še, da boš najbrž šokiran, ko se boš prebudil.

ANTON NOVAK

Saj tudi sem.

JOLA

In da boš čutil v glavi določeno praznino.

ANTON NOVAK

Praznino čutim, ko vas poslušam in ko vas gledam

takole našemljene.

JOLA

V sedemnajstih letih se je spremenila tudi moda. Pišemo se leto dva tisoč sedemnajst. In nič ni več tako, kot je bilo nekdaj.

ANTON NOVAK

Ta stavek sem pa že nekoč slišal.

APOLONIJA NOVAK

Ante, lahko si srečen. Prespal si vse tegobe iz prehoda v podnajemniško obdobje...

ANTON NOVAK

Kaj pa je zdaj to, *podnajemniško obdobje*?!

JOLA

Očka, med tvojo odsotnostjo je človeška družba izdatno napredovala...

ANTON NOVAK

Kako?! A se tej vaši maškaradi reče napredovanje?

JOLA

Napredovala v družbenem smislu...

MAJORDOM ŠPILETIČ

Saj veste: sužnjelastništvo, fevdalizem, kapitalizem, socializem...

JOLA (ga dopolni)

... pa potem spet kapitalizem...

APOLONIJA NOVAK

In končno: *podnajemnikizem*!

ANTON NOVAK

Kaaaj?!

APOLONIJA NOVAK

Ante, medtem ko si bil na nek način *odsojen*, je človeška družba vstopila v najbolj zrelo in s tem tudi najbolj razvito fazo družbenega razvoja: podnajemnikizem!

JOLA

Ki izhaja iz zdravih, družbeno stimulativnih podnajemniških odnosov.

ANTE NOVAK SE NEMOČEN SESEDE V STOL.

ANTON NOVAK

Blede se mi!

APOLONIJA NOVAK

To bo od udarca. Moraš priznati, da sem kar dobro udarila.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Očka, boš videl, ko boš prišel k sebi, boš še pa še navdušen. Podnajemnikizem je absol(j)utno nekaj novega, absol(j)utno!

ANTON NOVAK

Kaj se pa ta grosist kar naprej oglaša! (*se razburi*)

Ne kliči me več *očka*, in stoj mirmo, če govoriš z menoj, razumeš ti mene?

MAJORDOM ŠPILETIČ

Hotel sem samo povedati...

JOLA

Sadiku, lepo te prosim, *tih bot!*

MAJORDOM ŠPILETIČ

Prav.

APOLONIJA NOVAK

Ante, glavno je, da si spet v stari formi. Počasi ti bomo vse razložili...

ANTON NOVAK (jo prekine)

Samo trenutek... Rekli ste, da se pišemo leto dva tisoč sedemnajst...

JOLA

Točno tako.

ANTON NOVAK

Če se res pišemo dva tisoč sedemnajst, potem si ti, Jola, stara petdeset let, Apolonija, ti pa sedemdeset...

APOLONIJA NOVAK

Drži.

ANTON NOVAK

Ampak... ne razumem... Izgledata veliko manj...

APOLONIJA NOVAK

Seveda... Medtem-ko si spal, je človeštvo prodrlo v gensko skrivnost življenja...

JOLA

Seveda se počasneje staramo samo stanodajalci, podnajemniki umirajo še po starem sistemu...

MAJORDOM ŠPILETIČ

In množijo se tudi še po starem sistemu, kar pa je za kapital zelo ugodno...

APOLONIJA NOVAK

Več kot jih je, večje je povpraševanje po podnajemniških stanovanjih in večje so cene... Skratka, Ante moj, vse je idealno urejeno...

ANTON NOVAK (utrujeno zavzdihne)

Pa saj to ne more biti res!

APOLONIJA NOVAK

Ko je Karel Marx iznašel komunizem, so tudi vsi govorili: *Pa saj ne more biti res!* No, vidiš, pa je kar nekaj časa bilo *še kako zelo res!*

Niti v nedeljo ni miru

VRATA SE ODPREJO. V PROSTOR PRIDIVJA MODNA KREATORKA IN PODJETNICA VIŽINTINOVA. TUDI ONA JE OBLEČENA

ZELO FUTURISTIČNO. JE KOT NEKAKŠNA
KIPARSKA KOMPOZICIJA. IZ NJENEGA
OBLAČILA VSEPOVSOD ŠTRLIJO OKRASNE
ANTENE, KI KOT NEKAKŠNI NEVARNI
MIGAJOČI MOBILI OPLETAJO OB VSAKEM
NJENEM KORAKU...
VIŽINTINOVA JE PRECEJ RAZBURJENA,
MOGOČE TUDI PRESTRAŠENA...

VIŽINTINOVA

Neverjetno! Strašno! Neopisljivo! Niti v nedeljo
ni miru!

VIŽINTINOVA ODVIHRA DO APOLONIJE,
JO OBJAME IN POLJUBI.

VIŽINTINOVA

Loni, ne moreš si misliti, kaj so mi naredili! In to
v nedeljo!

APOLONIJA NOVAK

Ljubica moja, nikar se ne razburjaj tako zelo. To
ni stimulativno za tvojo kreatorsko kreativnost.

VIŽINTINOVA

Razbili so mi triindvajset trgovin! Vse moje
obleke so zmetali na kup in jih zažgali.
(*privoščljivo*) Seveda niso vedeli, da so moje
obleke narejene iz azbestnih mas in zato ne
gorijo... Potem pa so se iz same togote na mojo
kolekcijo *Oktobar dva tisoč sedemnajst* zanalašč
ponečedili... Si mislite, na mojih oblekah sami
podnajemniški iztrebki. Loni, ti rečem, grozno,
grozno, do kam seže podnajemniški primitivizem!
Niti v nedeljo ni miru!

VIŽINTINOVA OBJAME APOLONIJO IN
TUDI APOLONIJA OBJAME VIŽINTINOVO.

ANTON NOVAK (*skoraj zase*)

Zakaj imam takšen čuden občutek, kot da
motim...?

APOLONIJA NOVAK

Ljubica, poglej, Ante se je prebudil!

ANTON NOVAK (*zase*)

Nisem prepričan, da sem zares buden.

VIŽINTINOVA ZANOSNO RAZŠIRI ROKE V
SMERI *PRESTRAŠENEGA* ANTONA (ANTENE
IZ NJENEGA KOSTIMA NEVARNO
ZABINGLAJO OKOLI)...

VIŽINTINOVA

Fantastično! Super! Genialno! Neopisljivo!
Končno ste si opomogli. (*Apoloniji*) Loni, kar
spomni se, vedno sem te bodrila: *Počakajmo še*

kakšno leto, mogoče bo pa le prišel k sebi. Ti pa
si bila vedno tako pesimistična: *Saj nima smisla,*
čimprej ga pokopljimo na vrtu, si mi odgovarjala.
No, vidiš, kako sem imela prav, da ti nisem
dovolila...

ANTON NOVAK (*grenko*)

Najlepša hvala, Polonca...

JOLA

Bilo bi res škoda, da bi za očka uporabili vrtno
zemljišče, saj veš, da smo lansko leto tam zgradili
podnajemniško naselje... Blazno se nam je
splachalo...

ANTON NOVAK (*ironično*)

Jola, Apolonija, do solz sta me ganili...

APOLONIJA NOVAK

Ante, ne smeš gledati na stvari tako
sentimentalno. Sentiment je pasé čustvo.

ANTON NOVAK

Oprosti, mislim, da imam vsaj to pravico, da sem
po sedemnajstih letih odsotnosti malce
sentimentalen...

VIŽINTINOVA PRIŠEPNE APOLONIJI.

VIŽINTINOVA

Si mu že povedala?

APOLONIJA NOVAK (*šepeta*)

Šele zbudil se je.

ANTON NOVAK

Kaj zdaj to pomeni! A mogoče še česa ne vem?

MAJORDOM ŠPILETIČ

O, še marsičesa, še marsičesa!

APOLONIJA NOVAK (*se pripravlja, da mu
bo povedala novico*)

Dragi Ante... Veš... Nekaj ti moram povedati...
Saj ne vem, kako naj začnem...

ANTON NOVAK

Kar čutim, da ne bo nič dobrega.

JOLA

Očka, ne se sekirat, zdaj je vse zelo drugače...

APOLONIJA NOVAK

Kako naj povem... Dolgo te ni bilo... Sedemnajst
let... (*menca in menca*) In tako... in tako... No,
tako... Tako... Tako težko mi gre iz ust...

ANTON NOVAK (*ironično*)

Kar izpljuni, Polonca, kar izpljuni!

VIŽINTINOVA

Pusti, Loni, bom jaz. (*odločno*) Ante, poslušaj,
tako gre ta reč, jaz in Loni sva zdaj partnerici.
Razumeš?

ANTON NOVAK

Res? Apolonija, a se zdaj tudi ti ukvarjaš z modnim kreatorstvom?

APOLONIJA NOVAK

Pravzaprav, ja...

VIŽINTINOVA

Seveda, partnerici sva poslovno... Vendar sva partnerici tudi privatno...

ANTON NOVAK

Imata skupno podjetje?

VIŽINTINOVA (stvarno, brez zadržkov)

Loni bo dobila otroka.

ANTON NOVAK (ogorčeno)

Apolonija!!

APOLONIJA NOVAK

Nikar ne bodi tako ogorčen! Čakala sem te in čakala, leta pa so minevala in to moja najbolj fertilna leta...

ANTON NOVAK

Kakšna leta?

VIŽINTINOVA

Fertilna. Plodna. Sposobna oploditve. Slovar slovenskega knjižnega jezika, izdan še v prejšnjem tisočletju obširno piše o tem.

APOLONIJA NOVAK

Ja, bila sem fertilna še pa še, ti si pa kar spal.

VIŽINTINOVA

Tudi še pa še!

ANTON NOVAK

In tako si ti je zazdelo, da me moraš prevarati! Polonca! Samo sedemnajst let me ni in že zanosiš...! (razburjen čez vse meje) S kom, te povsem mirno vprašam, Polonca!? S kom??

VIŽINTINOVA (mimo)

Z mano!

ANTON NOVAK

Kaaa?! Ne razumem, čisto nič več ne razumem...

VIŽINTINOVA

Posvojili bova otroka. Enega malega podnajemnika. Njegove starše smo že vrgli na cesto...

APOLONIJA NOVAK

Ante, moral se boš sprijazniti... Minili so časi zatiranja žensk, zdaj smo končno emancipirane, tako v intelektualnem kot v seksualnem pogledu.

JOLA

V vseh pogledih.

ANTON NOVAK

Jola, ti pa kar tiho. V seksualnem pogledu si bila

izdatno emancipirana že v prejšnjem tisočletju!

MAJORDOM TOLAŽILNO POTREPLJA
ANTONA PO RAMENU...

MAJORDOM ŠPILETIČ

Ante, moški smo zanemarljivi, kar pa ima tudi določene prednosti. Zdaj spoznavamo pletenje, kvačkanje, goblenje... Vse izrazito ženske hobije, za katere smo bili nekoč tako zelo prikrajšani. Sitno je samo takrat, kadar nas zapustijo in ostanemo sami z otroki. Vsak tretji moški je namreč samohranilec.

ANTON NOVAK

Ne razumem, nič ne razumem...

ANTE PATETIČNO DVIGNE ROKE PROTI STROPU...

ANTON NOVAK

O, bog, daj mi znamenje, da bom vedel, če je vse to res...

SKOZI ZAPRTO OKNO TREŠČI NA SREDO
SALONA GRANITNA KOČKA... OKNO SE
RAZLETI NA DROBNE KOŠČKE...

ANTON NOVAK (obupano)

Res je.

ZDAJ SE ZASLIŠI GROZEN ROPOT... KOT BI
NEKDO ZUNAJ HIŠE NEKAJ RAZBIL...
SLIŠIMO TUDI KRIČANJE...

JOLA

Pa ne, da so že tu!

APOLONIJA NOVAK

Jola, takoj pokliči posebne enote!

VIŽINTINOVA

Kakšen primitivizem!

VIŽINTINOVA STEČE DO RAZBITEGA
OKNA IN POGLEDA SKOZENJ...

VIŽINTINOVA

Barabe podnajemniške so zažgale mojega Rolls-Royca iz leta tisoč devetsto dvanajst!

MAJORDOM ŠPILETIČ

Ne se sekiral Vlasta, naredili ti bomo novega, še bolj starega!

ZASLIŠI SE HRUM MOTORJEV... DO OKNA
ZDAJ STEČETA ŠE JOLA IN APOLONIJA.

APOLONIJA NOVAK (navdušeno)

Aha! Naši so že tu!

ZASLIŠIJO SE POLICIJSKE SIRENE IN

ŽVIŽGANJE PIŠČALK... PA TUDI KRIČANJE LJUDI...

JOLA (*fanatično*)

Naprej, naši! Bravo naši!!! Bravoooo!!!

APOLONIJA NOVAK (*navdušeno*)

Kako jih butajo! Kako jih mendarjo! Poglej, poglej! Trije naši na enega njihovega! (*kriči in navija skozi razbito okno*) Tako je prav, tako! Daj ga na gobec, daj ga!!

VIŽINTINOVA (*kriči skozi okno*)

Kaj se šparaš?! Saj ni tvoja noga! Čez zapelji, ja! Kar čez!

HRUP POČASI POTIHNE. HRUP MOTORJEV *ODPELJE MIMO*. VSE TRI ŽENSKESKE *NAVJAJČICE* SE VRNEJO K ŠPILETIČU IN ZAČUDENEMU ANTONU.

VIŽINTINOVA

Si videla, pet jih je stalo tam, pet!, on pa ni zapeljal čez!

APOLONIJA NOVAK

Ne razumem, zakaj imajo naši tanke, če jih pa ne znajo uporabljati!

JOLA

Bedak je, kdor je s podnajemniki obziren.

APOLONIJA NOVAK

Nekateri nam dolgujejo za celo leto! Pa jih ni nič sram! Še več, upirajo se, kar upirajo se!

VIŽINTINOVA

O, ja! Rolls-Royca jim bom tudi zaračunala! Najemnino bom povečala za trideset odstotkov. Ha, v pol leta si bom kupila dvanajst srebrnih Yaguarjev iz leta tisoč devetsto dvajset. Sem jih že gledala, samo vedela nisem, kakšen razlog naj si izmislim za povišanje najemnine.

APOLONIJA NOVAK

Ja, najtežje si je izmisлит razlog za povišanje...

MAJORDOM ŠPILETIČ

Pa saj nam že od leta tisoč devetsto devetdeset ni treba več navajati nobenih razlogov...

VIŽINTINOVA

Seveda ne, ampak pri sebi pa je le treba imeti urejene reči. Končno je človek moralno bitje. Za vsako kazen je treba imeti vzrok!

ANTON NOVAK

A je najemnina kazen?

VIŽINTINOVA

Najemnina ne. Povišanje pa.

APOLONIJA NOVAK

Ante, zelo dolgo si spal, zato ti še marsikaj ni jasno.

Svetništvo in svetost

VHODNA VRATA SE ODPREJO. V PROSTOR PRITEČETA PETER IN PAVEL, OBA V OBLEKAH, KI OD ZELO DALEČ SPOMINJAJO NA ZNAČILNA DUHOVNIŠKA OBLAČILA, SICER PA SO ZELO PISANIH BARV, NAJBOLJ PREVLAJUJE ROZA BARVA IN VZOREC NEŽNIH LILIJ... SEVEDA SE TAKOJ VIDI, DA SO JU ZUNAJ NAPADLI IN OBMETAVALI Z VSAKRŠNO SVINJARIJO... PREDVSEMPO PAVLOVI OBLEKI VISI VSE POLNO ODPADKOV (GNILE ZELENJAVE, PARADIŽNIKI IPD.). PETER ČISTI SVINJARIJO S PAVLA...

PETER

Pavlek, je vse v redu s tabo?

PAVEL

Petko, kam smo prišli, niti duhovnikov ne spoštujejo več!

PETER SI S SVOJE PLEŠE ODSTRANI POMARANČNO LUPINO...

APOLONIJA NOVAK (*jako spoštljivo*)

Gospod sveti Pavel, kaj se je zgodilo? So vas napadli?

PETER

Malo je manjkalo, pa bi bil Pavlek žrtev spolne zlorabe...

PAVEL

Meni se pa ni zdelo tako hudo. Res pa je, da so bili mladeniči precej nepredvidljivi...

PETER (*rahlo ljubosumno*)

Kar stal si tam in jih čakal, še sreča, da sem te potegnil v hišo.

PAVEL

Sprva niso izgledali nevarni.

PETER

Samo peno so imeli na ustih in hlače spuščene do kolen.

PAVEL

Hlače na kolenih, to ni tako hudo. To čisto v redu zgleda. Čakal sem jih pa samo zato, ker me je zanimalo, do kam bi zares šli s svojimi nespodobnimi obljubami. Saj veš, da sem znanstvenik in da zaradi znanstvenih izkušenj rad eksperimentiram z ljudmi. Sploh pa je današnji

svet poln praznih obljub. Same obljube, same obljube, nikoli nobene uresničitve! Kot teologa me to zelo moti.

APOLONIJA NOVAK (*ogorčena*)

Saj ne morem verjeti do kam seže človeška nehvaležnost! Če samo pomislim, koliko dobrega ste naredili za mladino. Kolikim požrtvovalnim *homonitarnim* akcijam ste bili, če se poetično izrazim, roditelj in oče!

VIŽINTINOVA (*jo diskretno popravi*)

Humanitarnim, Loni, *humanitarnim akcijam* se reče.

APOLONIJA NOVAK

Jasno, da humanitarnim, kakšnim pa! A je kdo razumel drugače?

PAVEL

Sploh ne, gospa Apolonija, sploh ne.

APOLONIJA NOVAK (*nadaljuje zagnano*)

Torej, spoštovani gospod sveti Pavel, vaši domovi za zelo, zelo mlade dečke so bili znani po vsem svetu, ni čudno, da ste svetnik.

PAVEL (*kar malo razočarano*)

Ne, gospa, žal ste se zmotili, nisem svetnik, svetnik je Peter, jaz sem še vedno samo Pavel. Upam, da bom pred božičem dobil ta naziv. Svetniki imajo namreč za božič popust na oddelkih z usnjeno galanterijo.

ANTON NOVAK

Kako, mislil sem, da si za svetnika lahko razglašen šele po smrti, pa še to, če si naredil kakšen ducat čudežev.

JOLA

Ne ozirajte se na tatkota, sedemnajst let je bil odsoten, pa ne ve, da se je tudi cerkev liberalizirala.

PAVEL (*pojasni*)

Oh, že nekaj časa smo *LKS* ali Liberalni katoliki Slovenije. Kar je povsem samoumevno, saj smo tudi najbogatejši.

PETER

Kar se pa svetništva tiče, status svetnika si lahko pridobiš že za časa življenja. Jaz sem svetnik od takrat, ko sem v šole spet uvedel domovinsko in versko vzgojo, kar je eno in isto. Nihče iz naših krogov mi ni verjel, da se mi bo posrečilo. Ko smo bili pri papežu na avdienci, mi je sveti oče rekel, citiram: "Jaz sicer v čudeže ne verjamem, ampak, če vam to rata, vam svetost ne uide."

PAVEL

Kasneje je svetništvo postala stalna nagrajevalna

praksa, sploh pa po ukinitvi Prešernovih nagrad, za Prešerna se je namreč izkazalo, da je bil ortodoksen komunist; no, tako da zdaj po svetu hodi kar precej svetnikov. Se pa kar splača imeti status svetnika, pri plači se ti pozna in pri penziji tudi. Nekateri se grebejo samo zaradi tega.

PETER

Ne bodi ljubosumen, Pavlek. Naredil sem čudež in šolski sistem spet spravil na pravo pot. Svetništvo sem si zaslužil!

PAVEL

Nič ne rečem... Ampak, dejstvo je, da pošteno in nesebično delo z dečki danes ni nič vredno.

Kakšno je stanje

MAJORDOM ŠPILETIČ

Oprostita, mene pa absol(j)utno zanima, kakšno je stanje zunaj...?

PETER

Podnajemniki napredujejo na vseh nivojih.

PAVEL

Ah, samo grozijo, samo grozijo!

VIŽINTINOVA

Meni so razbili skoraj vse trgovine z *alte modo* in uničili Rolls.Royca.

PETER

Tista ožgana reč zunaj je vaš Rollči?

VIŽINTINOVA

A ni grozno?

PETER

Meni Rolls Royci niso včasih niti takrat, kadar niso zažgani. Sem bolj Ferrarijski tip.

APOLONIJA NOVAK

Kar se tiče podnajemnikov, se pa jaz ne bi preveč sekirala.

JOLA (*zaskrbljeno*)

Pravijo, da so zasedli že vsa pomembna železniška križišča.

APOLONIJA NOVAK

Kmalu bo zima. Še prosili nas bojo, če se lahko vrnejo v podnajemniška stanovanja.

VIŽINTINOVA

Če takoj nehajo z razbijanjem, jim bom mogoče spet priklopila elektriko.

PAVEL

Jaz bi to storil samo zaradi otrok. Nič kaj prijetno ni, kadar se te dotikajo premražene otroške ročice.

ANTON NOVAK (*skoraj privoščljivo*)

Torej, v vašem svetu le ni vse tako lepo, ha!

APOLONIJA NOVAK (strogo)

Ante, pojdi spat, to ni zate!

ANTON NOVAK

Spal sem sedemnajst let!

APOLONIJA NOVAK

Očitno še premalo! In prebudil si se tudi v napačnem času. Še pred kratkim je bilo vse v najlepšem redu. Vsak sistem ima svojo lepotno napakico. In podnajemniški ima pač podnajemnike.

VIŽINTINOVA

Ukiniti bi jih bilo treba! Tako jaz mislim!

MAJORDOM ŠPILETIČ

Kdo bi nam pa potem najemnino plačeval.

VIŽINTINOVA

To imate pa tudi prav.

JOLA

Jaz pa mislim: *Za razkošje je treba požreti tudi kakšno sranje.* Če citiram Gustava Hegla.

Volilni sistem

OD ZUNAJ SE ZASLIŠI KRIČANJE
MNOŽICE, HRUM OKLEPNIKOV, LOMLJENJE
STEKLA IN PODOBNI ZVOKI, KI PAČ
SPREMLJAJO VSAKO REVOLUCIJO...
EKSPLOZIJA VRŽE OKNA IZ OKVIRJEV.
RAČUNALNIŠKI EKRANI POBEZLAJO IN
UGASNEJO. SKOZI VRATA PLANE POSLANEC
POZNIČ. PRESTRAŠEN JE... ZAPRE VRATA
ZA SABO IN PLANE NA SREDO SOBE...

POSLANEC POZNIČ

So že tu! So že pred vrati!

ANTON NOVAK

Kdo?

POSLANEC POZNIČ

Kontinuiteta iz prejšnjega tisočletja!

JOLA (pojasni začudenemu tatkotu)

Po domače: podnajemniki.

POSLANEC POZNIČ

V naši stranki smo desetletja opozarjali! Rovarili!
Metali polena pod noge! Pisali proklamacije,
agitacije, interpelacije, falacije, falange,
fakultete... In nihče nam ni verjel! Zdaj pa imate!

PETER, PAVEL (unisono)

Midva sva bila vedno na vaši strani!

POSLANEC POZNIČ (dramatično)

In zdaj vam sporočam žalostno vest...

MAJORDOM ŠPILETIČ (se prestraši)

Jezusna, moj nakupovalni center!

VIŽINTINOVA (se prestraši)

Moja alte moda!

APOLONIJA NOVAK (se prestraši)

Moja stanovanja!

JOLA (se prestraši)

Moje društvo književnikov!

POSLANEC POZNIČ (dramatično še pa še)

Zasedli so Avroro!

ANTON NOVAK

Koga?

JOLA (pojasni)

Jahto našega predsednika.

POSLANEC POZNIČ

In streljali na Zimski dvorec!

ANTON NOVAK (vedno bolj presenečen)

Kam?

JOLA

Na protokolarni objekt.

MAJORDOM ŠPILETIČ (zasanjano)

Tam smo imeli tako dobre novoletne žurke!

POSLANEC POZNIČ

In zdaj je vsega konec! Vsak hip bodo tu! Blokiral
so ulice, ceste, križišča. Od vsepovsod prihajajo!
Iz vsega sveta! In to organizirano! Z vlaki!

VIŽINTINOVA

Ne razumem, zakaj se upirajo? Kaj nismo vedno
bili dobri z njimi!

ANTON NOVAK

Mogoče pa niso zadovoljni?

APOLONIJA NOVAK

Ante, pojma nimaš! Pojdi spat! Te prosim!

ANTON NOVAK

Ne upirajo se brez razloga!

PAVEL

Vere nimajo! To je razlog!

PETER

Vere in denarja!

ANTON NOVAK

Kaj pa volitve?

JOLA

Joj, tatko, ti si pa res zastarel!

ANTON NOVAK

Včasih smo šli na volitve! In šele potem na ulice!

POSLANEC POZNIČ

Mi smo pa včasih šli najprej na ulice, pa smo
volitve vseeno izgubili. Tako da niti eno niti drugo
nima smisla.

ANTON NOVAK

Z volitvami se da spremeniti...

APOLONIJA NOVAK (*ga kar prekine*)

Ante, sem ti rekla, da pojdi spat!

POSLANEC POZNIČ

Seveda se da *spremeniti*! In ravno zato smo spremenili volilni sistem!

ANTON NOVAK

Počakajte, počakajte! Hočete reči, da ni več volitev.

POSLANEC POZNIČ

Seveda so....

JOLA

Ampak drugačne...

PETER

Bolj napredne...

PAVEL

Bolj pravične...

JOLA

Prav vsak lahko brez volitev pride v parlament!

VIŽINTINOVA

Vsak, ki ima dovolj veliko številko.

ANTON NOVAK

Veliko številko? Česa?

APOLONIJA NOVAK

Prav gotovo ne čevljev! Dovolj veliko številko na bančnem računu! (*obupano zavzdihne*) Jezus Kristus...

PETER, PAVEL (*hitro*)

Na veke amen!

APOLONIJA NOVAK (*nadaljuje*)

...kakšen trap!

POSLANEC POZNIČ

Prvih devetdeset, ki imajo največ na banki, vsaka štiri leta zasede svoja mesta v parlamentu.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Lahko se pa seveda temu prostovoljno odrečeš.

Jaz sem se. Sem pa absol(j)utno rajši grosist, kot pa poslanec.

SANDI

Ničesar ne razumem.

APOLONIJA NOVAK

Ante, sem ti že rekla: pojdi spat!

Revolucija eksekucija

VHODNA VRATA SE RAZLETIJO. DIM SE POKADI... KRIČANJE, EKSPLOZIJE IN VSE KAR SPADA K DOBREMU REVOLUCIONARNEMU VZDUŠJU... VSI PRISOTNI SI POIŠČEJO

ZAVETJE: POD RAČUNALNIKI, POD STOPNICAMI, POD MIZAMI...

ČEZ NEKAJ ČASA, KO SE DIM IN HRUP POLEŽETA, ZAGLEDAMO, TAM, KJER SO BILA PREJ VRATA IN JE ZDAJ VELIKA LUKNJA, SKUPINO LJUDI... KO PA SE DIM POPOLNOMA PORAZGUBI, ZAGLEDAMO GOSPODA PEPIJA V NJEGOVI ZNAČILNI ČRTASTI PIŽAMI, KI JE ZDAJ PODOBNA NEKAKŠNI UNIFORMI. PEPI IMA NA GLAVI NAPOLEONSKI KLOBUK, V NAROČJU PA MODEL LOKOMOTIVE *MAKSIMILIAN II.*

POLEG GOSPODA PEPIJA STOJI NIHČE DRUG KOT SANDI, KI PA JE OBLEČEN TOČNO TAKO, KOT V PRVEM DEJANJU. OKOLI NJIU STOJI SKUPINA LJUDI, KI SO TUDI OBLEČENI V PROGASTE PIŽAME, NA OBRAZIH IMAJO PLINSKE MASKE (MOGOČE ŠE IZ PRVE VOJNE?), V ROKAH PA STARINSKE PUŠKE IN NA PALICAH ZASTAVE, KI SO PRAV IZ ISTEGA PROGASTEGA MATERIALA, KOT NJIHOVA OBLAČILA.

ČEZ ČAS.

SANDI (*zmagoslavno*)

No, pa smo se *vrnili*!

GOSPOD PEPI

Res je, nekaj bi *spili*! Dolga pot je za nami! Kajne, kamaradi!

OSEBE S PLINSKIMI MASKAMI NA OBRAZU PRIKIMAJO.

SANDI (*zanosno, kot prekaljen revolucionar*)

To je naša zadnja postaja! Ves svet je naš! Bili smo nič in zdaj smo vse! Zdaj sledi vsesplošna in pravična *nacionalizacija*!

GOSPOD PEPI

Ja, ja, uspela je *operacija*. Vam dam kar prav, vam dam kar prav...

JOLA SE PLAHO POKUKA IZPOD MIZE.

JOLA

Sandi!! Vrnil si se!

APOLONIJA NOVAK

In podnajemnik se je tudi vrnil.

SANDI GRE POČASI OD ENEGA DO DRUGEGA *SKRIVAČA*...

SANDI (*z ironijo zmagovalca*)

O! Koga vidim! Kdo se pa tako ponižno plazi v

lastnih razvalinah!

JOLA (priliznjeno)

Mi smo, Sandi, tvoja družina!

TUDI OSTALI SE PREVIDNO DVIGNEJO
IZPOD MIZE.

APOLONIJA NOVAK

Sandiček moj! Od vseh Jolinih ljubimcev si mi bil
vedno najbolj všeč! Pa saj veš to!

GOSPOD PEPI (zelo prijazno)

Dober dan voščim.

APOLONIJA NOVAK (priliznjeno)

Im gospod Pepi, saj se me še spomnite, kaj! Moje
ime je Apolonija Palir, poročena Novak.

GOSPOD PEPI

Se zelo, zelo strinjam! *Kavalir* pa res ne more biti
vsak!

JIZ GALANTNOSTJO AVSTROOGRSKEGA
ŽELEZNIČARJA POLJUBI ROKO.

JOLA (prišepne)

Mami... Gospod Pepi je *gluh*.

GOSPOD PEPI

Seveda sem. *Suh* sem zato, ker še vedno *vsak* dan
telovadim.

GOSPOD PEPI NAREDI NEKAJ POČEPOV.

ŠPILETIČ, POZNIČ, VIŽINTINOVA, PETER
IN PAVEL SE POČASI, SKORAJ *NEOPAZNO*
POMIKAJO PROTI IZHODU...

MAJORDOM ŠPILETIČ

Vidim, da ste si vsi zelo domači...

POSLANEC POZNIČ

... tudi jaz ne bi rad motil...

VIŽINTINOVA

Družina, ki se tako dolgo ni videla, si ima najbrž
veliko za povedati...

PETER, PAVEL

...zato bi kar odšli...

TAJNIK SANDI SKOČI DO VRAT IN JIM
ZASTAVI POT... *VOJŠČAKI* V ČRTASTIH
PIŽAMAH ZAPREJO VSE IZHODE...

SANDI

O, to pa ne!

POSLANEC POZNIČ

Meni se mudi! Pozen bom. Imam sejo parlamenta.

SANDI

Prepozno, gospod Poznič! Parlament smo
pravkar nacionalizirali!

POSLANEC POZNIČ

A res? Nič hudega, potem bom pa raje obiskal
bolno mater!

SANDI (odločno)

Nikamor ne greste!

MAJORDOM ŠPILETIČ

Zelenjava mi bo zgnila!

PETER, PAVEL

Mašo bova zamudila.

SANDI (zakriči)

Zdaj bomo poračunali!!

VIŽINTINOVA

Ah, kar pustite! Rolls-Royce mi tako ni bil nikoli
všeč.

SANDI

Izstavili vam bomo račun!

APOLONIJA NOVAK

A nam?

JOLA (priliznjeno)

Sandi! Kako sem te pogrešala!

SANDI SE OBRNE K PEPIJU, KI SE

MEDTEM UKVARJA S SVOJO LOKOMOTIVO.

SANDI

Šef, kaj naj naredimo z njimi? Kakšno kazen
predlagate?

APOLONIJA NOVAK (zavrešči)

Zakaj pa kazen?

GOSPOD PEPI

Prav imate, gospa, zakaj bi šli *narazen*, zdaj, ko
smo se komaj našli...

GOSPOD PEPI JI SPET GALANTNO IN
PRIJAZNO POLJUBI ROKO.

SANDI

Predlagam smrt s streljanjem.

APOLONIJA POTEGNE ROKO IZ
PEPIJEVIH ROK, IN SE UMAKNE ZA
ANTONOV HRBET.

APOLONIJA NOVAK

Kaj!? Ante, brani me!

ANTE SE TUDI UMIKA...

ANTON NOVAK

Apolonija, a veš, da si imela prav: kar spat bom
šel.

SANDI

Torej: smrt z streljanjem! Je tako, gospod Pepi?

GOSPOD PEPI (navdušeno)

Seveda, Pepi, to sem jaz!

APOLONIJA NOVAK

Ampak, saj vas ne sliši, gluha je!

GOSPOD PEPI

To pa zato, ker redno telovadim!

PEPI NAREDI NEKAJ POČEPOV, POTEM
DVGNE SRAJCO IN SE POTIPA PO BOKIH.

GOSPOD PEPI

Kar pogledajte, gospa, nikjer nobene maščobe, sama mišica!

SANDI (nadaljuje s svojo revolucionarno misijo)

Koga bomo prvega?

JOLA SE POSTAVI OB SANDIJI IN GA
PRIME POD ROKO.

JOLA

Sandi, takšen si mi všeč! Pokončen! Odločen!

VIŽINTINOVA

Nikar se mu ne prilizuj!

JOLA

Vedno sem cenila tvoja prepričanja! Tudi jaz sem bila stoođstotna vegetarijanka! In še zdaj sem!

SANDI

Vegetarijanci so pase. Samo meso nekaj šteje. In pa kri!

JOLA

Se absolutno strinjam. Kar potipaj me, Sandi! (si njegove roke položi na svoje prsi) Mese še pa še! In to kakšno meso! Čvrsto! Zdravo!!

ANTON NOVAK (zase)

Vedel sem, da so najhujši spreobrnjeni vegetarijanci!

SANDI

S kom naj začnemo?

PETER, PAVEL (složno pokažeta na ženski zbor)

Dame imajo prednost.

SANDI SE OBRNE K PEPIJU.

SANDI

Šef, kdo naj bo prvi?

GOSPOD PEPI (navdušeno kima)

Se strinjam, na koncu nas bodo vse požrli črvi.

SANDI

Prav. Začeli bomo na koncu.

SANDI POKAŽE NA ŠPILETIČA, KI SE
SKRIVA NA KONCU PROSTORA, V KOTU.

SANDI

Smrt z ustreilitvijo! In to kar takoj! Na vrtu!

JOLA

Sandi, vrt smo pozidali in stanovanja oddali.

SANDI

Potem pa v sosednji sobi.

FIGURE V ČRTASTIH UNIFORMAH
POGRABIJO ŠPILETIČA.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Zakaj pa mene! Ko je pa še toliko drugih!

PETER, PAVEL

Ne poslušajte ga, ne poslušajte ga!

VIŽINTINOVA (zatoži)

Kar njega dajte, kar njega!! Vedno je imel najslabšo robo! V njegovem nakupovalno grosističnem centru so goljufali! In njegova zelenjava je bila vedno gnila!

JOLA

Tako je! Zasluži si! Od zdaj naprej je pomembno samo meso!

APOLONIJA NOVAK (pritrdi)

In kri!

ANTON NOVAK (ogorčeno)

Polonca!

APOLONIJA NOVAK (zatoži)

In sploh ni Majordom Špiletič, ampak Sadiku Jakubi!

VIŽINTINOVA

Ja, Sadiku Jakubi! Vedno se je pretvarjal, da je nekdo drug. On je kriv za vse! Prišlek!

Potaknjenec! Pokvaril nas je!

MOŽAKARJI V ČRTASTIH PIŽAMAH
VLEČEJO ŠPILETIČA V SOSEDNJO SOBO...

MAJORDOM ŠPILETIČ

Jaz sem abol(j)utno nedolžen, abol(j)utno ... Zakaj vedno najebeš samo jaz, Sadiku Jakubi...

ANTE OBUKANO SEDE V KOT IN SE
NEKAJKRAT UDARI PO LICU...

ANTON NOVAK

Se mi zdi, da sanjam... Sanjam...

VRATA SOBE SE ZAPREJO ZA
"EKSEKUCIJSKIM" VODOM.

SANDI

Zdaj pa naslednji!

GOSPOD PEPI

Se strinjam, poslednji bodo prvi in prvi bodo poslednji!

PETER, PAVEL

Večje neumnosti še nisva slišala!

VIŽINTINOVA

Nadaljujte pri moških, kar pri moških nadaljujte!
IZ SOSEDNJE SOBE SE ZASLIŠI PRECEJ
KAOTIČNO STRELJANJE.

SANDI

Naslednji!

ANTON NOVAK

Ne, ne sanjam! Res ne sanjam.

APOLONIJA NOVAK SE ZAČNE HINAVSKO
PRIBLIŽEVATI SANDIJU...

APOLONIJA NOVAK

A se ne bi dogovorili... Mislim... Nekako
zmenili... Ženske smo potrebne za *resignacijo*...

VIŽINTINOVA

Za *regeneracijo* se reče, za *regeneracijo*! Za
fizično obnovo slovenstva...

PETER

Ha! Je pa že več vredna *duhovna* regeneracija.

PAVEL

Telo ni nič in duh je vse!

ANTON NOVAK

Kdo to govori!

VRATA SE ODPREJO. IZ SOBE VES BLED
PRITEČE MAJORDOM (SADIKU) IN SE SMEJE
KOT POBLAZNEL ...

MAJORDOM ŠPILETIČ

Ha, ha, ha! Zgrešili so! Zgrešili!

GOSPOD PEPI

Se strinjam, ga bomo pa kar *pomilostili*.

SANDI

Prav, šef, kogar se zgreši, se pomilosti.

MAJORDOM PADE NA KOLENA IN PEPIJU
POLJUBLJA ROKE.

MAJORDOM ŠPILETIČ

Od zdaj naprej bo pri meni za vas vedno
absol(j)utno zastoj zelenjava, vedno
absol(j)utno... Do smrti vam bom hvaležen!

GOSPOD PEPI

Je že v redu, saj nisem tako betežen...

SANDI

Naslednji!

APOLONIJA NOVAK

Kako *naslednji*!?

SANDI

Pomilostimo samo tistega, katerega zgrešimo!

Naslednji!

JOLA

Bravo, Sandi, tako se govori!

VIŽINTINOVA

Naj bo naslednji tisti, ki je prišel zadnji!

PETER IN PAVEL SLOŽNO POKAŽETA NA
POSLANCA POZNIČA, KI JE VSE DO SEDAJ
TIHO ČEPEL POD MIZO IN SE DELAL, DA
GANI...

PETER, PAVEL

Poslanec Poznič!

APOLONIJA NOVAK

Točno! Vi ste vedno pozni!

POSLANEC POZNIČ

Sem pozen, nisem pa zadnji! Zadnji je gospod
Anton!

ANTON NOVAK

Kaj? Jaz nimam nič pri tem! Jaz sem se komaj
zbudil!

VIŽINTINOVA

Potem pa tako ne bo nobene škode, če spet nazaj
zaspite!

JOLA

Tatko moj, mogoče te bodo pa zgrešili.

PETER, PAVEL

Tako je! Nikoli ne smemo izgubiti upanja!

ZDAJ APOLONIJA ZA ANTONOVIM
HRBTOM IZ NEKEGA KOTA POTEGNE
MACOLO... TO JE PRAV ISTA MACOLA, S
KATERO JE PRED *DAVNIMI LETI* RAZBIJALA
PEPIJEVE MODELE LOKOMOTIV.

APOLONIJA NOVAK

Ne, brez boja se pa ne bomo predali!

MOŽAKARJI V ČRTASTIH PIŽAMAH SE
POČASI PRIBLIŽUJEJO ANTONU IN
APOLONIJI...

ANTON NOVAK

Počakajte, počakajte... Vse to je smešno...

Končno smo vsi samo ljudje...

SANDI

O, ne! Nismo vsi samo ljudje! Nekateri so lastniki,
drugi pa podnajemniki!

ANTON NOVAK

Že, že... Vendar, v filozofskem smislu... V smislu
transcendence...

SANDI (ga prekine)

Lahko kar nehate! Vse življenje sem bil
miroljuben vegetarijanec, zato mi zdaj nihče ne bo
pokvaril veselja... (*ukaže*) Takoj ga ustrelite!

APOLONIJA ZA ANTONOVIM HRBTOM

DVIGNE MACOLO... PROGASTI VOJAKI SE
JIMA PRIBLIŽUJEJO...

ANTON NOVAK (prepričevalno)

Počakajte, počakajte! Jaz samo mislim, da smo
pravzaprav tudi podnajemniki... Na tem svetu...
Hočem reči... V svojih telesih smo vsi samo
podnajemniki...

APOLONIJA ZAMIŽI IN ZAMAHNE S
SLASTJO... IN SEVEDA NAMESTO, DA BI
UDARILA V SMERI VOJAKOV, NESREČNO
ZADENE ANTEJA TOČNO V SREDO
TEMENA, DA ZELO VOTLO POČI...

ANTON NOVAK (kot da se ni nič zgodilo)

Zato nima prav nobenega smisla, da bi se sovražili
med sabo... Poglejte...

ANTON NENADOMA OBMOLKNE....
UDAREC JE Z RAHLO ZAMUDO LE PRIŠEL
DO NJEGA... ANTON ZAŠKILI IN PADE PO
TLEH.

ZATEMNITEV.

V temi

SANDI

Na, pa je v transcendenci!

JOLA (zgroženo)

Mamica, očka si ubila!

APOLONIJA NOVAK

Pa ravno zdaj, ko smo denacionalizirani!

V TEMI SLIŠIMO PLOSKE UDARCE,
OČITNO APOLONIJA UDARJA
NEZAVESTNEGA ANTEJA PO LICIH IN MILO
STOKA.

APOLONIJA NOVAK

Ante! Joj, Ante moj! Kaj sem storila! Zbudi se!
Saj veš, da te nikoli ne tepem zanalasč!

Streznitev in prebuditve

PROSTOR SE POČASI OSVETLI. SREDI
PROSTORA ZAGLEDAMO SANDIJA, JOLO IN
APOLONIJO, KAKO SE SKLANJAJO NAD
NEZAVESTNIM OČETOM ANTONOM... PO
PROSTORU LEŽIJO POLOMLJENI MODELI
LOKOMOTIV... VSI SO SPET OBIČAJNO
OBLEČENI...
TUDI PRIZORIŠČE JE SPET TAKŠNO, KOT JE
BILO V PRVEM DEJANJU...
OBIČAJNA NOTRANJOST OBIČAJNE

DENACIONALIZIRANE VILE... NIKJER NI
NOBENIH SLEDI *PRIHODNOSTI*, TUDI
PEPIJA NI IN REVOLUCIONARNIH
VOJŠČAKOV TUDI NE... SANDI JE SPET
POHLEVEN VEGETARIJANEC, JOLA
FALIRANA KOMPARATIVISTKA Z
LITERARNIMI AMBICIJAMI, APOLONIJA PA
MALCE RAZRVANA
DENACIONALIZIRANKA.... VSE JE BIL SAMO
SEN...

APOLONIJA NOVAK

Ante! Joj, moj Ante! Prebudi se, prebudi se!

JOLA

Tatko, ne zdaj vsega zasrat!

SANDI

Ante, če ste umrli, potem je to zelo slabo...

JOLA (ga prekinje)

Sandi, lepo te prosim, tih bot!

SANDI (ubogljivo)

Prav.

ANTE SE PREBUJA. SPREGOVORI POČASI,
PREVIDNO...

ANTON NOVAK

So me zgrešili?

APOLONIJA NOVAK

Nisem zgrešila. Zadel sem te točno v sredo...

Oprosti mi...

ANTE SI TIPIA GLAVO...

ANTON NOVAK

Ustrelili so me v glavo.

JOLA

Ne, tatko, ni bila puška, macolca je bila...

ANTE SE DVIGNE... OBSEDI SREDI
PROSTORA IN POČASI PRIHAJA K SEBI...

ANTON NOVAK

In to vse zaradi požrešnosti... Več, več, več! Zdaj
pa imamo! Sami smo si krivi!

APOLONIJA NOVAK

Ante, kaj govoriš?

ANTE SE POČASI OBRNE K APOLONIJI...
GLEDA IN GOVORI Z NJO, KOT DA GOVORI Z
DUHOM...

ANTON NOVAK

Polonca, a so tebe tudi eksekutirali, mislim, po
hitrem postopku ...?

JOLA (šepne)

Mami, zelo močno si ga udarila.

APOLONIJA NOVAK

Najbrž imam res močno roko... V gimnaziji sem metala kladivo...

SANDI

Ante, a boste en dim? To v vsaki situaciji blazno pomaga...

ANTE SE ZABULJI V SANDIJA. POTEK SE POČASI DVGNE...

SANDI

Pravim, če boste en dim...

ANTE NENADOMA PLANE NA SANDIJA, GA ZAGRABI ZA VRAT IN GA ZAČNE DAVIT...

ANTON NOVAK

Morilec! Mesojedec! Ti si mene... Nedolžnega...

SANDI

Na pomoč, na pomoč!

JOLA

Tatko, pusti ga! Pustiiii!

ANTON NOVAK

Ustreliti nas je dal! Baraba revolucionarna! Saj ne rečem, da so si nekateri zaslužili! Ampak jaz, jaz sem samo spal! Jaz nimam nič pri tem!

APOLONIJA NOVAK

Ante! Pusti ga! Pusti!

JOLA IN APOLONIJA NEKAKO ODRGATA RAZJARJENEGA ANTEJA OD SANDIJEVEGA VRATU.

ANTON NOVAK

Najprej je bil vegetarijanec, potem se je pa spreobrnul! Mesojedec krvoločni!

SANDI

Jaz? Že deset let nisem jedel mesa!

ANTON NOVAK

Spreobrnjeni mirovniki so najhujši!

APOLONIJA NOVAK

Ante! Lepo te prosim, pridi k sebi!

ANTE SE ZDAJ STRMO ZAZRE TUDI V APOLONIJO.

ANTON NOVAK

In ti! Izdajalka! Sram te je lahko! Da me greš in prevaraš s tisto modno pošastjo!

APOLONIJA NOVAK

Ante!

ANTON NOVAK

In potem še zanosiš... Mislim, posvojiš!

JOLA

Tatko!

ANTON NOVAK

Ti pa kar tiho! Grosistka!

JOLA

Prosim?

ANTON NOVAK

In diplomirala tudi nisi.

JOLA

Še nisem. Ampak bom.

SANDI

Do diplome ji manjka samo šest izpitov.

ANTON NOVAK

Kaj se pa ti kar naprej oglašiš! In mirno stoj, če govoriš z menoj, razumeš ti mene?

JOLA

Sandi, reci, da razumeš, lepo te prosim!

SANDI

Razumem.

ANTE SE ZDAJ MALCE POMIRI... ZAČNE SE OGLEDovati PO PROSTORU...

ANTON NOVAK

Kje so pa ostali?

APOLONIJA NOVAK

Kateri ostali?

ANTON NOVAK

In zakaj je zdaj vse tako drugače?

JOLA

Kako drugače?

ANTE STEČE DO VRAT, KI VODIJO IZ HIŠE, JIH ODPRE IN POGLEDA VEN... POTEK SE POČASI VRNE V PROSTOR... OSTALI TRIJE GA ZAČUDENO GLEDAJO... ANTE POBERE MODEL LOKOMOTIVE IN GA DRŽI V ROKI... POČASI MU JE VSE JASNO...

ANTON NOVAK

To so Pepijevi modeli...

APOLONIJA NOVAK

Ja, pravkar sva jih dajala na pol... No, dokler nisem zgrešila in te nisem... Saj, veš, po pomoti... po glavi...

SANDI

Se je pa zelo votlo slišalo.

JOLA

Sandi...

SANDI

Sem že tiho, sem že tiho!

Sprava, poravnava

IZ ZGORNJEGA NADSTROPJA PRIHAJA
PEPI. V ROKAH IMA KOVČEK, ČEZ ČRTASTO
PIŽAMO PA IMA OBLEČEN PLAŠČ...
ODHAJA...

GOSPOD PEPI

Tako, zdaj grem. Pa nisem čisto nič žalosten...
Prav nič... Tudi, ko je šla rajnka Avstroogrška k
hudiču nisem bil žalosten... Pa ko je šla prva
država rakom žvižgat, se tudi nisem sekiral... Še
manj, ko je šla druga... Glavno je, da imam svojo
zgodovino... Svoj spomin... Svoje lokomotive...
Kajti, če ne bi bilo hlaponov, ne bi bilo električnih
vlakov, aneda? Dokler bomo vedeli, da so nekoč
vozili hlaponi po teh krajih, potem je vse v redu,
potem nam ne bo težko, ko bo prišla
prihodnost... Tako, zdaj pa grem, kaj se pa
zamudim...

ANTE STOPI DO PEPIJA IN GA ZAGRABI
ZA ROKAV.

ANTON NOVAK

Pepi, počakajte še *malo!*

GOSPOD PEPI

Ja, ja, vse kar sem imel, sem pobral, nič ni *ostalo*.

ANTON NOVAK

Rekel sem: (razločno in naglas) počakajte še
malo.

GOSPOD PEPI

Seveda, ko me ne bo, se sploh ne bo poznalo...

ANTON NOVAK (na ves glas in razločno)

Pepi! Ni-ka-mor ne greste!! Tu boste ostali!
Razumete?

GOSPOD PEPI

Tu?

ANTON NOVAK

Ja. Tu. Vi in vaše lokomotive!

APOLONIJA NOVAK

Ante, zmenili smo se...

JOLA (nadaljuje mamino misel)

... da bomo vse skupaj dali v najem in lepo živeli
od najemnine...

ANTON NOVAK

Ja, saj vem! Potem bomo zgradili pa še eno hišo
in še eno in še eno in še eno... Pozidali bomo vrt
in se razširili na ulico...

APOLONIJA NOVAK

To se ne sliši tako slabo.

SANDI

Jaz bi imel pripombo glede pozidave vrta...

ANTE SE RAZBURI... VES JE VROČIČEN...

ANTON NOVAK

Imeli bomo sto in sto in tisoč in tisoč
podnajemnikov, plačevali nam bodo in mi bomo
navijali cene in oni bodo plačevali in plačevali in
na koncu samo še plačevali... In veste, kam to
pelje? V to, da nas bodo lepega dne po hitrem
postopku postrelili v sosednji sobi...

JOLA (šepne)

Mamica, zelo močno si ga udarila...

ANTON NOVAK

A res še zmeraj ne razumete!?

APOLONIJA NOVAK

Ante, ne vem, zakaj bi bilo slabo, če človek oddaja
v najem...

ANTON NOVAK (jo prekine)

Slabo je, če oddajaš nekaj, kar ni bilo nikoli tvoje!

APOLONIJA NOVAK

No, ja, o tem bi se dalo razpravljat...

ANTON NOVAK

Povem vam, bil sem *tam* in sem videl... Videl sem,
s kakšno lahkoto se vegetarijanec spremeni v
mesojedca...

SANDI

Nemogoče.

ANTON NOVAK

Kako hitro ljubiteljica literature postane grosistka
s špecerijo...

JOLA

Ni šans!

ANTON NOVAK

In kako se čisto v redu ženska spremeni v
histerično baburo, kateri je pohlep sfrtajčkal
možgane, da ne ve več, kaj govori...

APOLONIJA NOVAK (zdaj tudi Apolonija ponori!)

Čisto znosen upokojeni oficir pa v patetičnega
moralista!! Ljubček moj, zdaj te imam pa zadosi,
ne mislim se spremenit v reinkarnacijo Gandhija...
Hočem živeti, razumeš? Živeti!

ANTON NOVAK

Tudi jaz hočem živeti, ampak ne na račun drugih!
(iskreno) Rad bi popravljaj stara kolesa...

SANDI

Jaz pa sadil travo...

ANTON NOVAK (nadaljuje misel)

... in ostal takšen kot sem bil!

VSI GA GLEDAJO. ZDAJ ŽE MNOGO BOLJ
RESNO, KOT MALOPREJ.

PEPI PA SE JE UTRUJEN SESEDEL NA SVOJ

Celje - skladišče
D-Per

97/2001/2002

5000028009.3

COBISS 0